

PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència
de l'honorable Sr. Lluís Companys i Jover

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 7 d'abril del 1933

SUMARI

*A tres quarts de cinc de la tarda s'obre la sessió, sota la presidència de l'honorable senyor Lluís Companys.
Lectura i aprovació de l'acta de la sessió anterior.*

Ordre del dia:

Prec del senyor Dot al senyor Conseller de Governació relatiu a l'Ajuntament de Begudà.

Intervencions dels senyors Vallès i Pujals i Dot, resposta del senyor Conseller Delegat i manifestacions del senyor Simó i Bofarull.

Prec del senyor Rovira i Roure al senyor Conseller de Cultura sobre l'estat de l'Institut de Lleida.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte d'Estatut Interior de Catalunya.

El senyor Espanya, que va quedar en l'ús de la paraula, continua la seva resposta, en nom de la Comissió, al senyor Ruiz i Ponseti.

Rectificacions dels senyors Ruiz i Ponseti i Espanya.

El senyor Comorera consumeix un torn en contra de la totalitat del capítol II del títol III.

Resposta del senyor Casanoves, per la Comissió, i intervencions dels senyors Ventosa i Calvell i Ruiz i Ponseti.

Resta discutida la totalitat del capítol II del títol III.

Es aprova, sense discussió, l'article 40 (39 del Projecte).

Se suspèn la discussió.

Se suspèn la sessió per cinc minuts.

En reprendre's la sessió, el senyor Conseller de Treball i Obres Públiques dóna lectura a un Projecte de Llei referent a la creació d'un Institut contra l'Atur Forçós depenent de la Generalitat.

La Cambra acorda que passi a la Comissió perquè dictamini amb la rapidesa possible.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei relatiu a les autoritzacions sol·licitades per l'Ajuntament de Barcelona.

Discussió de l'article 2.º

El senyor Farreres i Duran, en nom de la Comissió, explica les modificacions introduïdes en l'esmentat article.

El senyor Vidal i Guardiola impugna la totalitat de l'article 2.º

Rectificació del senyor Farreres i Duran.

Discussió d'un vot particular de la Minoria de Lliga Catalana a la totalitat de l'article 2.º

El senyor Vidal i Guardiola el defensa.

Intervenció del senyor Conseller Delegat.

Intervenció del senyor Tallada per a fer consideracions sobre aquest vot particular.

Resposta del senyor Farreres i Duran.

En votació ordinària és rebutjat el vot particular. Han votat a favor els senyors Diputats de la Minoria de Lliga Catalana.

Lectura d'un altre vot particular presentat per la Minoria de Lliga Catalana.

Es suspèn la discussió.

Es dona compte de la proposta de substitució, en la Comissió Permanent de Treball, del senyor Valls i Tàverner pel senyor Martínez i Domingo, i en la de Governació, del senyor Sol pel senyor Vallès i Pujals.

La Cambra acorda aquestes substitucions.

Ordre del dia per a la sessió de dimarts.

S'aixeca la sessió a les vuit i disset minuts de la vetlla.

S'obre la sessió a tres quarts de cinc de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Lluís Companys i Jover.

Al banc roig hi ha l'honorable senyor Conseller Delegat.

Es llegeix i aprovada l'acta de la sessió anterior.

ORDRE DEL DIA

Precs i preguntes

L'Ajuntament de Begudà

El Sr. PRESIDENT: Havien demanat la paraula els senyors Rovira i Roure i Tries de Bes. Com que no es troben presents, pot fer-ne ús el senyor Dot.

El Sr. DOT: Senyors Diputats: En absència del senyor Conseller de Governació he pregat a l'amic i Conseller Delegat senyor Pi, perquè accepti aquest meu prec que va encaminat, en allò que sigui possible, a què puguin subsanar-se en el temps actual, en aquest temps de nou règim, totes aquelles coses practicades en virtut dels procediments que dominaven abans del 14 d'abril. Es tracta de veure si l'Ajuntament de Begudà, que consta de tres districtes dintre del partit judicial d'Olot, a veure si hi hauria possibilitat que aquest Ajuntament pogués considerar-se governatiu, i diré les raons que m'indueixen a creure que això és una cosa possible. Aquest Ajuntament, degut a les coaccions que aleshores predominaven en aquest poble, va fer que els Partits que s'havien disposat en contra a aquells que únicament defensaven llurs privilegis personals uns dies abans de les eleccions es retiressin, sense que fos una retirada legal perquè no ho comunicaren a cap centre oficial. Del fet, aquell Ajuntament era de l'article 29; de dret, però, no podia considerar-se així. És per això que el poble de Begudà, dos o tres dies després de les eleccions, en veure que s'havia provocat un canvi de règim, atenent les disposicions legals, va fer les protestes convenients. Aquestes protestes varen ésser acceptades per quant en el *Boletín Oficial* de la «provincia» publicat el dia 19 de maig es declaraven suspesos tots aquells Ajuntaments sobre els quals s'havien formulat protestes dintre el termini legal, i entre

tots aquests hi havia l'Ajuntament de Begudà. El dia 20 de maig es convocaven també eleccions per a celebrar en tots aquests pobles, però no sabem el que va passar que el dia 22 de maig dintre dels registres del Govern civil consta com denegada la protesta del poble de Begudà. Com que en virtut d'això existeix un divorci força accentuat entre els que avui regeixen el Municipi del poble i els mateixos ciutadans, és per això que pregaria al senyor Conseller Delegat que volgués trametre al senyor Conseller de Governació aquest meu prec, per a veure si amb els antecedents que estic disposat a donar-li pot trobar una solució a les lluites internes d'aquest poble. Jo he vist com es coaccionava d'una manera pública i descarada en les últimes eleccions, i per evitar que en aquestes noves eleccions s'amagui aquest esperit de lliberació del nou règim és perquè he fet aquest prec.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller Delegat.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Senzillament, com que l'amic i company senyor Dot pregava que traslladés aquest prec al Conseller de Governació, per a dir-li que amb molt de gust ho faré, encarint-li que estudiï l'assumpte amb tota l'atenció, tal com es mereix.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Demano per parlar. Però, adaptant-me a la forma parlamentària, he d'anunciar un prec en sentit contrari al que acaba d'exposar el senyor Dot.

El Sr. PRESIDENT: Pot el senyor Vallès i Pujals exposar el seu prec.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Realment, no conec cap precedent ni cap dada respecte a l'Ajuntament de Begudà. No sé què governa ni què fan en aquell Ajuntament, però el prec formulat pel senyor Dot realment produeix una alarma extraordinària, perquè fa sospitar que, d'accedir-se al que demana el senyor Dot, ens anirem a establir una distinció dintre els Ajuntaments que varen ésser elegits per elecció legal quan varen celebrar-se les eleccions municipals, una distinció que demanava el senyor Dot, consistent en què aquells Ajuntaments que encara que varen ésser nomenats per elecció popular s'haurien de considerar com si fossin de l'article 29 per no haver tingut candidatura contrària. Això fóra un precedent funes-

tíssim que ni el Govern ni el Parlament hi haurien d'accedir. Hi ha una tendència, en la qual pensava ahir en discutir-se el Projecte de Llei relatiu a la forma d'aprovar els Pressupostos municipals, una tendència marcada a què es consideri el Parlament com una mena de jubileu, com una mena d'organisme que ha de venir a donar solució a cada un dels casos particulars que es presentin en els Ajuntaments. Si nosaltres establim que cada Ajuntament que es trobi amb dificultats, que cada Ajuntament on ocorri una cosa que a algú li sembli anormal, ha de venir el Parlament a convalidar el que aquell Ajuntament ha fet, a destituir aquell Ajuntament o tirar a terra el que aquell Ajuntament ha fet, fent de cada cas particular una regla general, i adoptant una regla per aquell cas particular, en patiríem, realment, en patiria la dignitat del Parlament i sobretot l'autonomia de Catalunya. Crec que realment si hi han unes dificultats en què es trobi l'Ajuntament de Begudà, mitjans legals hi hauran per a posar solució, si no hi han mitjans, altres Ajuntaments hi hauran que passaran dificultats superiors a les de Begudà. Però nosaltres de cap manera hem d'obrir la porta de la llei que varem votar, la qual va sortir amb prou oposició perquè és una llei de les que en termes jurídics es nomenen odioses i per tant se l'ha d'interpretar restrictivament, i no faltaria sinó que obríssim la mà per a interpretar-la extensivament en aquest sentit de fer que vingués comprès dintre dels preceptes d'ella un Ajuntament en què hi hagueren eleccions en una forma o altra.

Jo, per tant, anuncio al senyor Conseller de Governació que tingui per oposada aquesta Minoria nostra al que ha demanat el senyor Dot, no pel cas de què es tracta, sinó per a tots els casos que puguin trobar-se igual que aquest. (*Molt bé!*, en els escons de Lliga Catalana.)

El Sr. DOT : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Dot.

El Sr. DOT : Unicament per a fer alguns aclariments que em sembla que precisament faran que el senyor Vallès i Pujals no tingui l'opinió que ha dit ara, almenys en allò que faci referència a la qüestió particular de Begudà. Es tracta en aquest Ajuntament de què, com he fet constar, el dia 19 de maig del 1931 sortia al *Boletín Oficial* de la «provincia» una disposició incluent-lo entre altres diversos pobles, i dient que, havent-se presentat la reclamació legal que estableix la llei en contra dels comicis celebrats darrerament, en aquest Ajuntament s'havien de convocar noves eleccions. Dos dies després, dintre del Govern Civil, sense cap mena de disposició, en el mateix *Boletín Oficial* es denegava aquella mateixa cosa. Per tant, aquí es tracta únicament de corregir una anomalia governativa. I res més; no es tracta de res més que d'això. Per a assegurar que aquesta protesta era una cosa unànime no he de fer constar més que en la llista de protesta que es va fer portar al Govern Civil hi constaven més de mil dues-centes signatures, i, en canvi, el cens dels districtes que varen fer aquesta protesta pujava solament mil tres-centes setanta-dues.

El Sr. VALLÈS I PUJALS : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Vallès i Pujals.

El Sr. VALLÈS I PUJALS : Repeteixo, senyors Diputats, que no conec el cas de Begudà, ni ningú de Begudà m'ha parlat d'aquest assumpte, i per tant, jo no sé el que passa a Begudà, ni el que ocorre en aquell Ajuntament; però no és més que per qüestió de principi que jo m'he aixecat a fer aquestes manifestacions. Si realment alguna cosa anormal ha succeït amb l'expedient electoral de l'Ajuntament de Begudà, si hi va haver una ordre — com diu el senyor Dot, i jo crec que així deu ésser — perquè es convoquessin eleccions, i després aquestes eleccions no es varen convocar, no hi hauria inconvenient en què es resolgués aquest assumpte de Begudà com a cas particular, però no que s'estengués a Begudà la Llei que varem aprovar nosaltres respecte a la substitució dels Ajuntaments per l'article 29, i, sobretot, que no es porti això aquí al Parlament. Si és un cas governatiu com aquest, que es resolgui governativament. És molt estrany, de totes maneres, que no es recordin els de Begudà de plantejar aquesta qüestió fins després de dos anys que han estat regentats per aquell Ajuntament en l'esmentat poble.

El Sr. DOT : No estaven traspassats els serveis i tots sabem que els tràmits burocràtics retarden precisament aquests expedients. Però com que ara això està dintre de Catalunya, i podem estar més a prop d'aquests assumptes, és per això que s'ha portat aquí.

El Sr. VALLÈS I PUJALS : Jo repeteixo que és purament per qüestió de principi que ens oposem a això. Si hi ha hagut una infracció, si ha succeït quelcom anormal, encara que s'hagin passat dos anys sense demanar que es corregís aquesta infracció, el qual demostraria la poca confiança en el Govern de la República que en aquells moments tenia l'administració municipal, en no acudir a ell perquè subsanés aquestes dificultats...

El Sr. DOT : Es va acudir oportunament, però els tràmits burocràtics ja sabem que retarden la resolució dels expedients, i és per això que ara que estan traspassats els serveis es demana que això se solucioni.

El Sr. VALLÈS I PUJALS : Quan han passat dos anys i el Govern de la República no ha posat solució a aquest problema, quelcom d'anormal deu haver-hi. Jo repeteixo — i amb això acabo — que no entro ni surto en la qüestió de Begudà, ni sé, aquests que pretenen això, que estan a favor d'aquell Ajuntament, en quin camp militen ni quina significació tenen.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL : Demano per parlar.

El Sr. CONSELLER DELEGAT : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Conseller Delegat.

El Sr. CONSELLER DELEGAT : Amb el mateix gust que he indicat que transmetria al senyor Conseller de Governació el prec que el meu amic senyor Dot ha fet, transmetré al mateix les manifestacions del senyor Vallès i Pujals. Al fi i al cap el

senyor Dot no deia res més sinó que s'estudiés aquest assumpte i es mirés de donar-li la resolució que calgués, fent justícia. El senyor Vallès i Pujals mateix ha reconegut que no coneixia aquest assumpte en detall. Quan jo he dit que recomanaria al senyor Conseller de Governació que estudiés amb tota l'atenció precisa el cas particular i li donés aquella tramitació que fos justa, era entrar efectivament en aquest cas particular de què parlava el senyor Vallès i Pujals, i a mi em sembla que en la intervenció del senyor Vallès i Pujals hi ha hagut una part de recel infonementadíssima, quasi podríem dir implícitament, prejutjant la solució que es podria donar a l'assumpte. Em sembla que de les paraules meves no s'ha pogut deduir de cap manera això, sinó purament i exclusiva el que transmetria aquest prec perquè tingués un estudi acurat i la resolució que sigui justa.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Simó i Bofarull havia demanat la paraula.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Per al·lusions.

El Sr. PRESIDENT: En un prec no hi han al·lusions. En tot cas, serà per a fer un altre prec.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: No sóc amic de les plegàries, però, en fi, em considero al·ludit per la Minoria de Lliga Catalana com la Cambra ha pogut apreciar. Jo demostraria una insensibilitat que estic molt lluny de patir, si no digués uns breus mots.

Jo estic perfectament tranquil sobre el cas de Begudà. Jo no recordo aquest cas concret; ara no sé més que el que acaba de dir el company Dot, però no tinc cap inconvenient en assumir la responsabilitat que hi pugui haver respecte el cas de Begudà, encara que jo he de creure que no en tinc cap. Suposo que la resolució que es va donar desestimant la protesta devia estar fundada, deu tenir algun fonament. Ara bé; jo em felicito de què el veïnat de Begudà hagi reaccionat en sentit cívic, i em felicito molt de què a Begudà hi hagin molts republicans que es queixen de la mala administració i veuré amb molt de gust que, àdhuc patint totes les ires del veïnat i suportant la justícia històrica, es faci el que demana el senyor Dot.

L'estat de l'Institut de Lleida

El Sr. PRESIDENT: El senyor Rovira i Roure havia demanat la paraula per a fer un prec, i li havia passat el torn, però com que ara veig que està en el seu escó, podria fer-lo.

El Sr. ROVIRA I ROURE: Es que com he d'adreçar-lo al senyor Conseller de Cultura i no està present...

El Sr. PRESIDENT: La Mesa transmetrà el prec al senyor Conseller de Cultura, ja que cal tenir en compte que aquest cas succeirà molt sovint, perquè els Consellers tenen treballs especials en el seu departament i a l'hora dels precis i preguntes moltes vegades no podran estar presents.

El Sr. ROVIRA I ROURE: Era únicament perquè no es considerés com a una descortesia.

El Sr. PRESIDENT: Repeteixo que això succeirà molt sovint a l'hora dels precis i preguntes. La Mesa ja transmetrà el prec que es faci, a no ésser un prec que necessiti especialment la presència del Con-

seller, com pot ocórrer en molts casos; però si no és d'aquest caràcter, pot la V. S. fer el prec, que ja la Mesa el transmetrà al Consell respectiu.

El Sr. ROVIRA I ROURE: Jo agraeixo molt les manifestacions de la Presidència i les facilitats que em dona per a fer aquest prec. Si jo desitjava que estigués present el senyor Conseller de Cultura, era exclusivament perquè no li semblés que m'aprofitava d'un moment en el qual no hi era per a tractar de qüestions de la seva incumbència. De manera que abans de tot, jo pregaria al senyor Conseller Delegat que transmeti al senyor Conseller aquesta manifestació que jo he fet.

El Sr. PRESIDENT: La Mesa és la que transmetrà el fet, sense perjudici de què el senyor Conseller Delegat pugui dir el que cregui per convenient.

El Sr. ROVIRA I ROURE: Ja sé que el transmetrà la Mesa, però jo demanava que a la vegada el senyor Conseller Delegat fes constar aquesta circumstància al senyor Conseller de Cultura.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Perfectament.

(Entra el senyor Conseller de Treball.)

El Sr. ROVIRA I ROURE: El meu prec era encaminat a què m'indiqués el senyor Conseller de Cultura la situació en què es pot trobar l'assumpte de l'Institut de Lleida, en relació a la Generalitat de Catalunya. L'Institut de Lleida, com coneix tothom, com ha portat tota la premsa, està en un estat ruïnós. A conseqüència d'això s'ha efectuat una visita per part de diferents autoritats del Govern central i el senyor Rector de la Universitat de Barcelona, els quals s'han trobat amb què no solament està l'Institut en un estat veritablement ruïnós, sinó que a més es diu que aquell edifici és de condicions insalubres. A conseqüència d'això s'ha arribat a uns «pour-parlers» entre les autoritats del Poder central i el senyor Rector de la Universitat de Barcelona, i en virtut d'aquestes conversacions es diu que per part de la Generalitat s'ha fet un oferiment per anar a la resolució del problema de l'Institut de Lleida, oferiment que era condicionat a un conjunt de circumstàncies que indubtablement deuen ésser lògiques. Però el cert és que a conseqüència d'això també s'afirma que no s'ha pogut arribar a una solució entre el Consell de la Generalitat i el Govern espanyol, i en no arribar-se a aquest acord entre un Govern i l'altre, la conseqüència immediata és que a Lleida ens trobem que en el proper curs no podrà funcionar en absolut l'Institut. En l'actualitat sembla que se li ha donat una solució que és merament transitòria, solució que consisteix en què quatre dels sis cursos de batxillerat es seguiran donant en aquest antic local que es conceptua insalubre, i què a més està en estat ruïnós, l'antic Convent del Roser. I els altres dos cursos es porten a donar en un altre convent, el qual naturalment tindrà també totes les males condicions que per a l'ensenyança tinguin els convents; molt més en aquest cas perquè es tracta d'un edifici de quatre plantes i, a més, lògicament, l'edifici va ésser construït com a lloc de repòs, i, per tant, no per aquelles estridències que porten sempre en si la jovenalla en anar a les aules de l'Institut.

Resum de tot això és que l'edifici destinat a Institut provisional té indubtablement també aquelles

condicions d'insalubritat que tenia l'antic Institut i que, a més, no està en condicions.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Senyor Rovira: de convent malsà no n'hi ha cap.

E l Sr. ROVIRA I ROURE: Estima la V. S. que realment un edifici fet per a convent com a lloc de repòs, té també les condicions indispensables per a un centre de cultura? Màxim tenint en compte segons el que vol expressar la V. S., senyor Simó i Bofarull, que un convent precisament per aquesta circumstància s'hauria construït i s'hauria edificat lògicament, posem per cas, per a un volum de 5 ó 6 metres per persona, i, en canvi, si hi ha aquest augment de població ens trobarem que hi haurà mig metre o un quart de metre per persona. Tot això porta com a conseqüència que aquest edifici serà també insalubre i, a més, perillós.

(Entra el senyor Conseller de Sanitat, senyor Dencàs.)

Resum de tot això és que si no es va a una solució del problema de l'Institut de Lleida dintre d'aquest mateix curs, el pròxim ja no hi haurà manera de què funcioni. Per això jo estimo que és necessari pregar al senyor Conseller de Cultura, i això ho demano a la Mesa que ho faci en transmetre el prec, que procuri donar una solució en concòrdia amb l'Estat, a l'efecte que es solucioni aquest assumpte de l'Institut de Lleida, sigui arribant a un acord entre els dos, o que, fent ús de la facultat que li autoritza l'article 7.º de l'Estatut de Catalunya, es vagi a la construcció d'un nou edifici per a l'Institut, perquè si no es fa així, des del moment que l'Estat exigeix que s'aporti no solament el terreny sinó també el 50 per 100 del valor de l'edifici, això representaria per a la ciutat de Lleida un desembossament de més d'1.000.000 de pessetes, i això és impossible que ho faci la ciutat de Lleida. El problema en realitat és degut a la forma que tots lamentem en què es resolgué el problema de l'ensenyament a l'Estatut de Catalunya, i per aquest motiu, és més de pregar que no sigui precisament la nostra ciutat de Lleida, que ha estat sempre la Ventafocs de Catalunya, la que sofreixi en primer lloc les conseqüències d'aquest desastrós article 7.º de l'Estatut.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller Delegat.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Encara que, com ha dit molt bé la Presidència, és ella la que ha de transmetre els precés als respectius Consellers, com que el senyor Rovira i Roure ha afegit el prec que jo manifestés al senyor Conseller de Cultura el perquè l'havia fet avui, i que no prenguéss això com a desatenció, amb molt de gust li transmetré aquest prec.

El Sr. ROVIRA I ROURE: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Rovira i Roure.

El Sr. ROVIRA I ROURE: Solament per agrair les manifestacions del senyor Conseller Delegat.

El Sr. PRESIDENT: La Mesa traslladarà el prec al senyor Conseller respectiu.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte d'Estatut Interior de Catalunya

El Sr. PRESIDENT: Estava en ús de la paraula el senyor Espanya, el qual pot continuar.

El Sr. ESPANYA: Senyors Diputats: En reprendre avui el parlament que feia en la sessió última, hauré de tornar a referir-me, encara que sigui d'una manera sintètica i concreta, a alguns dels punts a què em referia en el dia d'ahir.

Contestant el discurs del senyor Ruiz i Ponseti jo feia notar que les seves afirmacions no tenien una veritable realitat en tot allò a què es referia que en el règim que establím nosaltres al nostre Estatut hi havia sistema presidencialista, i jo li negava, perquè el règim que nosaltres establím en el nostre Projecte de Constitució és absolutament parlamentari, perquè no hi ha President més que en quant neix del Parlament, en tal forma que el Parlament és la suprema autoritat i tot gira al voltant del Parlament. Li feia notar també, que no hi existia cap d'aquells prejudicis a què es referia el senyor Ruiz i Ponseti, en quant semblava, segons deia ell, que establím aquí un règim de poder personal, i de possible poder dictatorial, i jo he de tornar a repetir aquí que si els dignes Diputats de la Unió Socialista de Catalunya són enemics de la Dictadura, nosaltres no en som menys, amb les mateixes conviccions, amb la mateixa força, els Diputats de l'Esquerra Republicana s'oposaran sempre a tot règim dictatorial que vulgui instaurar-se a Catalunya. Que en el nostre Estatut no hi ha res d'això; que si s'ha donat un dret d'iniciativa al President de la Generalitat pel referèndum, és precisament per a convocar al poble i, per consegüent, per anar de cara al poble perquè aquest pugui fer ús dels seus drets; i, si no se n'ha parlat, si no s'ha establert, si no s'ha fixat — deia el senyor Ruiz i Ponseti — un límit perquè es pugui convocar el Parlament en cas de termini de la vida d'aquest, ja li feia observar que això és que estava establert en les Lleis electorals vigents, i que en la nova Llei electoral s'hi establiria.

I arribem a això després d'haver rebutjat també tot això del retrocés de l'esperit democràtic de l'Estatut, que jo també l'hi havia negat, perquè totes les esmenes que aquí s'han admès, precisament han estat amb millorament en aquest aspecte, avançant en esperit democràtic, el mateix en aquella part dogmàtica de l'Estatut, aquella sèrie de principis socials que han estat augmentats encara amb declaracions d'esperit democràtic, més que les que constaven en el Projecte, i igualment que en tota la part referent als Consellers del Parlament, arribem al punt de les delegacions.

Jo deia en arribar a aquest punt, i fou en aquest moment en què es va suspendre la sessió, que el problema de la delegació era un problema d'importància cabdal — ja ho havia fet notar el senyor Ventosa i Calvell i em sembla que tots els Diputats sentim la mateixa conformitat en aquest punt. Però és que ens trobem, i d'aquí ve la importància, en què per primera vegada a la vida s'afirma, s'instaura un règim d'un President de Consell

Executiu que pot delegar les funcions executives, i, naturalment, com que no hi ha exemples en altres Constitucions del món, d'aquí neix potser la dificultat que tenim tots nosaltres per a encertar a instaurar aquest President amb funcions executives delegades. No hem pogut prendre, per consegüent, exemple d'altres Constitucions; és una cosa absolutament nova, vingué així estatut en aquell Projecte que es va redactar a Núria; va ésser aprovat aquest per les Corts Constituents i tenim nosaltres l'obligació d'articular-lo, i aquesta articulació crec que l'hem fet amb el major encert possible. El temps ho dirà, no sabem el que l'avenir ens reserva, però crec que hem arribat a articular aquest President amb funcions executives delegades, amb la justícia necessària.

L'oposició que feia el senyor Ruiz i Ponseti a aquesta delegació, tal com ve articulada, era — l'essencial — «és que vosaltres feu un President que delega funcions executives, i quan articuleu això, resulta que no delega res.» Jo feia observar, i torno a repetir-ho avui, que, ¿com és això que no delega res? Jo li dic que delega totes les funcions de Govern, que aquestes funcions de Govern són, precisament, les més importants en el règim executiu. Tota la resolució dels problemes de Govern polítics i socials es puguin presentar dintre de les facultats que tingui el Govern de Catalunya, l'estructuració, la formació dels Projectes de Llei, el poder dictar decrets i resolucions de caràcter governatiu, tot això, es delega, i això és precisament governar.

El President de la Generalitat, quan ha delegat funcions governatives no se li reserva més que el poder presidir el Consell Executiu, però sense que pugui prendre part en les decisions. I això de prendre part en les decisions, precisament és la figura de poder substantiva, essencial, que es releva a la figura presidencial la facultat essencial de les funcions executives. De manera, que la dificultat que hi havia precisament per a cercar un nexa entre la figura del President i la figura del Consell Executiu, tal com venia instaurat pel nostre Estatut Exterior, ha estat resolta en aquest cas en aquest punt, fent que el President no restés absent de totes les funcions de Govern, sinó que pel menys pogués ésser un testimoni, les pogués presenciar i assabentar-se'n.

Sr. Ruiz i Ponseti: Jo li dic a la V. S. que el President de la Generalitat quan delega funcions, no vol dir que cessi completament en certes facultats presidencials, perquè una delegació no és en definitiva una renúncia total a funcions que encarnen el Poder executiu. No és una renúncia total; no una delegació, i la Presidència té el dret i també l'obligació d'intervenir encara que no sigui més que amb la seva presència i sense decidir res en l'exercici d'aquestes funcions. I això és l'únic que hem reservat al President de la Generalitat. De manera que totes les altres funcions de Govern queden delegades al Consell Executiu.

L'article que s'ocupa d'aquest punt és l'article 46, i en sis paràgrafs es detallen les úniques funcions que es reserven al President de la Generalitat. Són aquestes funcions: les funcions de representació, que són inherents al President de la Generalitat, i, per consegüent, no han estat atacades per cap grup

de la Cambra. La funció del nomenament i separació dels Consellers, que el senyor Ruiz i Ponseti acceptava, encara que el senyor Ventosa i Calvell se'n declarés contrari. Jo he de dir que en aquest règim, el nomenament de Consellers sols es pot fer o pel President o pel Parlament; i nosaltres hem acceptat el sistema de què siguin nomenats pel President, perquè hem cregut que així, encara que no siguin directament nomenats pel Parlament, de fet, la realitat és que no hi haurà cap Conseller que no pugui seure en el banc roig si no compta amb la confiança del Parlament. I així les coses, en qualsevol moment el Parlament, encara que sigui el President el que hagi nomenat els Consellers, els pot destituir, els pot obligar a cessar en el càrrec. Hi ha un altre paràgraf, el que es refereix a la designació dels Directors generals. Certament que aquest extrem no té molta importància, perquè la designació dels Directors generals ja es diu que es farà pel President, «però a proposta del Consell Executiu». De manera que en realitat la designació de Directors generals és una atribució del Consell Executiu, i la intervenció presidencial no té altra finalitat que la de donar al nomenament una major solemnitat. Quant a la lectura de Projectes de Llei, no pot negar-se que és una funció inherent del President. En la República espanyola, el President actua de Poder moderador, però també té aquesta funció, o sigui que autoritza la lectura de Projectes de Llei i promulga les lleis. Un o altre té de portar a cap aquesta missió o responsabilitat, i nosaltres hem cregut que dintre del nostre Estatut Interior havia d'ésser el President de la Generalitat.

De manera que l'únic paràgraf d'importància, quant a la naturalesa democràtica de la Constitució i a la realitat de la delegació, és el paràgraf 6.º, pel qual s'estableix que no es reserva al President més que la facultat de presidir. En una interrupció, que ahir va fer el senyor Xirau, va dir clarament que creia que tal com ha quedat redactat aquest paràgraf, restaven en ell conservades les essències democràtiques de la Unió Socialista de Catalunya. De manera que queda contestada tota aquesta part, i creiem haver demostrat que no hi han facilitats per poder instaurar Poders dictatorials a Catalunya.

Els Poders dictatorials no neixen de la Constitució. Al senyor Ruiz i Ponseti li direm que s'ha de tenir en compte que els Poders dictatorials vénen precisament de cops d'Estat, que van contra les Constitucions, que no respecten les Constitucions, si precisament tota Dictadura va contra la Constitució, o sigui que mai de les essències d'una Constitució pot néixer una Dictadura.

Per aquestes raons és pel que la Comissió manté el seu dictamen en general sense perjudici d'admetre esmenes que puguin presentar-se. Però en aquest moment tenim la totalitat del títol tal com ha quedat redactat amb les esmenes que varen presentar individus de la Majoria i que han modificat essencialment, sobretot en l'article 46, el Projecte que va presentar la Comissió; però com ja va dir el President de la Comissió, senyor Casanoves, per haver estat acceptades, formen ja part del dictamen. En aquest aspecte, nosaltres mantenim totalment el títol III que estem discutint.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti, per a rectificar.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Senyors Diputats: Ja varem dir ahir que no èrem partidaris d'allargar desmesuradament el debat de totalitat; i, per consegüent, serem breus en la nostra rectificació, en la qual tan sols ens referirem a algunes de les afirmacions que ha fet el senyor Espanya i que no coincideixen exactament amb el nostre punt de vista.

En primer lloc, creiem oportú dir que el senyor Espanya ha fet una protesta exagerada en el que fa referència a què la Majoria no és partidària del règim presidencialista. Quant a aquest punt, creiem que és més important que es poseu d'acord vosaltres amb vosaltres mateixos, que no pas vosaltres amb nosaltres. Hi ha una discrepància tan absoluta, tan radical, entre el punt de vista sustentat ahir pel senyor Rovira i Virgili i el punt de vista sustentat avui pel senyor Espanya, que quan vosaltres esteu d'acord respecte a les solucions democràtiques que pugui tenir aquest Projecte, és possible que nosaltres també arribem a un acord.

Nosaltres, no d'una manera teòrica, sinó d'una manera efectiva, voldríem que no hi haguessin possibilitats de què el nostre règim, que ja reconec per endavant que tal com es deixa no és presidencialista, però voldríem — repeteixo — que no hi haguessin possibilitats de què pogués degenerar en règim presidencialista, perquè això representaria per a nosaltres una degeneració.

Realment, el senyor Rovira i Virgili pintava les coses d'una manera quelcom exagerada, perquè ens feia una defensa eloqüentíssima del règim presidencialista, com si en la Constitució realment s'hagués marcat així. Nosaltres no tenim cap inconvenient en què les coses quedin en el seu vertader punt; però el punt, tal com està escrit avui, considerem que és la fixació d'un poder excessivament personal.

Ens deia el senyor Espanya que aquella convocatòria obligada de les Corts que nosaltres voldríem veure en la Constitució perquè entenem que és de pur dret constitucional, ja es posaria a la Llei electoral. Creiem que és empetitir una mica la qüestió; creiem que és un dret dels catalans el no quedar-se sense Parlament, i aquesta mena de dret ha de figurar en la Constitució. Prometeu fer-ho figurar en la Llei electoral, no serem rapatanis en quant al procediment, però he d'anunciar que sostindrem en el seu dia el vot particular corresponent.

També ha estat un xic exagerat el senyor Espanya en fer constar els avenços d'aquest Projecte de Constitució respecte als Projectes anteriors. S'ha permès fer una incursió en els articles i en els títols aprovats, incursió que jo considero completament fora de temps, perquè sense aconseguir demostrar-nos el que volia demostrar ha fet unes afirmacions que són completament contràries a la realitat. És a dir, aquests avenços no solament no existeixen, sinó que pel que fa referència a les declaracions de caràcter social — com demostràrem en el seu dia — el Projecte actual que ja hem aprovat és manifestament inferior i és més retardatari que el primer. Això quedà demostrat i no hem de portar-ho novament a discussió.

Ens deia el senyor Espanya que aquestes facultats presidencials delegades, que es deleguen per a després reprendre-les en l'article 46; és a dir, que són delegades en el 45 per a ésser represes al 46, no tenen cap importància. Això de què aquestes facultats

no tinguin importància, insinuaven ja ahir que l'acte de la votació del President en els Consells Executius per a nosaltres no té absolutament cap importància, i això sí que no la té, perquè rares són les vegades que dintre d'un Consell Executiu s'ha d'arribar a una votació i malament ha d'anar la vida dels Governos quan les coses s'han de resoldre per votació. En general, es resolen, no diré per unanimitat, però sí per una espècie de joc d'estira i aflixa; i el fet de la presència del President constitueix una coacció que té més importància que el fet d'atorgar-li el vot en el moment decisiu. Aquest vot que ha satisfet al grup Lluhi, per a mi no té importància, com ja discutirem en el seu dia en el moment de discutir el vot particular.

Una altra de les afirmacions que feia el senyor Espanya, una de les facultats no delegades i que per a nosaltres té una importància extraordinària, és aquesta autorització per a llegir Projectes de Llei. Això és tan gran, que precisament no més lluny que ahir haguéreu de veure com en el Govern central una senzilla autorització de lectura d'un Projecte de Llei era interpretada com una ratificació de confiança. Es l'autorització de la lectura dels Projectes de Llei la manera amb què els Presidents quan no són executius poden fer una declaració pública de confiança sobre el Poder executiu. A més a més, aquestes autoritzacions, aquestes facultats no delegades, tenen per a nosaltres una importància tan foramental que de fet maten el dret de les minories per a proposar Projectes de Llei, perquè les minories es deuen al Parlament i s'han de relacionar exclusivament amb el mateix, no pas amb un Poder exterior, que sigui superior al Parlament, i si les minories presenten un Projecte de Llei, si el Parlament, en virtut de la seva sobirania, no autoritza la lectura i diu que passi a una Comissió, segons aquestes facultats superlatives que es donen al President de la Generalitat, quan aquest Projecte de Llei passi a la Comissió, haurà de passar a la Presidència per tal de què autoritzi la lectura.

El Sr. CASANOVES: Aquests Projectes de Llei, no, senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. ESPANYA: El dictamen es refereix als Projectes de Llei que el Govern presenta al Parlament.

El Sr. CASANOVES: Hi ha dues iniciatives: la parlamentària i la governamental. Tranquil·litzis, senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Ja em tranquil·litzo, perquè això ho considerava garrafal. No he d'insistir en res més, sinó expressar els nostres desigs vehements de què mai aquesta Majoria que considerem liberal i democràtica no sigui víctima, ni tampoc el nostre Parlament, d'aquesta arma que nosaltres mateixos avui estem forjant. Unicament lamentem no haver sentit en aquest debat la veu que nosaltres considerem autoritzadíssima del nostres companys de Parlament, per exemple el senyor Lluhi i els seus amics, que sortiren del Govern precisament per una discrepància a l'entorn d'aquest plet de les delegacions. Nosaltres desitjaríem saber llur opinió; i no diré amb motiu del debat de totalitat, sinó quan arribi l'hora de discutir el nostre vot particular que fa referència a les delegacions, tothom expressi la seva opinió perquè considerem essencialíssim aquest capítol i

desitjaríem que sortís el més perfecte possible d'aquest Parlament.

El Sr. PRESIDENT : El senyor Espanya té la paraula.

El Sr. ESPANYA : Solament per a contestar algunes de les afirmacions que acaba de fer el senyor Ruiz i Ponseti. No ha d'estranyar-li que dintre de la Majoria hi hagi diversitat de criteris. El que aquí defensem és el que ve articulat en el Projecte que s'ha presentat al Parlament i que ara discutim, i aquest és el criteri de la Majoria, tota vegada que no hem d'aportar criteris personals.

Respecte del demés, solament he de notar que en la Constitució hi ha un article aprovat que diu que el Parlament funcionarà tots els anys i que s'ha d'obrir per obligació dues vegades : el 1.º de març una vegada, i una altra el 1.º d'octubre, i que ha de funcionar almenys dos mesos cada període de sessions. De manera que no és possible el que deia el senyor Ruiz i Ponseti de què pugui estar tancat indefinidament, a part de què això la Llei electoral ho ratificarà, ja que constitucionalment hi ha l'obligació de què s'obri el Parlament en aquests períodes.

El Sr. COMORERA : Senyor Espanya, llegeixi l'article 33.

El Sr. ESPANYA : Ja l'he llegit i està aprovat ; però tingui en compte l'altre article que fa referència al funcionament del Parlament i als períodes que ha de funcionar, o sigui dos a l'any.

L'altre punt al qual es referia el senyor Ruiz i Ponseti sobre la Presidència i que deia que era una coacció, jo he de dir que no s'hi val a manifestar això. És que creu el senyor Ruiz i Ponseti que els Consellers que acceptin el càrrec no ho han de fer amb tota llibertat i amb tota dignitat ? Si sorgeixen qüestions que impliquin divergències hi haurà conflictes i es produirà crisi, però el Parlament veurà de quina part està la raó i llavors podrà continuar o no el President, perquè no és més que una autoritat que depèn en definitiva del Parlament. De manera que no hi ha cap coacció, sinó tan sols un nexe d'unió, perquè no pot ésser que dues institucions d'aquesta naturalesa vagin cada una per la seva banda, sinó coordinades.

I no hi ha res més. Tot això de l'autorització de Projectes de Llei ja queda aclarit. Projectes de Llei n'hi ha de dues classes : hi ha Projectes de Llei que elabora el Govern i són funció de Govern ; hi ha Projectes de Llei que elabora el Parlament. Els que elabora el Govern són els que autoritza el President. Això és natural. Els que elabora el Parlament, han d'anar al Parlament. Ho diu clarament l'article 46 : que només autoritza els Projectes de Llei que presenta el Govern i, per consegüent, elaborats pel Govern. De manera, que no hi ha res de tot això que diu el senyor Ruiz i Ponseti i, per consegüent, pot estar tranquil, i tingui la seguretat que si s'acorda i es vota pel Parlament aquest Projecte de Constitució tal com ve elaborat, millorat potser per algunes de les esmenes que es presenten, haurem complert amb el nostre deure i tindrem un Estatut que tindrà totes aquelles essències democràtiques que

tant estimen els senyors de la Unió Socialista i que tots nosaltres, els Diputats de la Majoria d'Esquerra Republicana, també estimem. Res més.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Comorera pel tercer torn en contra del Projecte que es discuteix.

El Sr. CASANOVES : Demano per parlar.

El Sr. COMORERA : La prova més clara de la posició falsa en què es troba la Majoria del Parlament, està en les contradiccions dels propis membres de la Majoria en defensar el dictamen. Segons uns, aquest dictamen no ofèn ni disminueix per a res l'essència democràtica de l'Estatut i del règim parlamentari que per l'Estatut tenim ; però, segons els altres, el sistema que aquest dictamen vol organitzar va res menys que contra la concepció netament parlamentària que tenim de l'Estatut i de la seva aplicació a Catalunya.

Aquestes dues posicions contradictòries les representen, com deia abans el meu company Ruiz i Ponseti, el senyor Espanya i el senyor Rovira i Virgili. El senyor Espanya, ahir, d'una manera categòrica, va afirmar «el règim que instituïm pel nostre Projecte de Constitució és purament parlamentari». Avui ha insistit en la mateixa tesi ; ha volgut fer crure al Parlament que el dictamen de la majoria de la Comissió és purament i exclusiva parlamentari ; que no es tracta de crear per sobre del Parlament un altre Poder, un Poder extraparlamentari, o almenys obrir una porta a un règim que no sigui ja estrictament i pura parlamentari, sinó una mixtura de parlamentarisme i presidencialisme. Però sentírem ahir el senyor Rovira i Virgili, el qual, amb una insistència extraordinària i en certs moments amb moltíssima vehemència, va fer una crítica del sistema parlamentari i va venir a dir que aquest dictamen, que el sistema que proposa el dictamen de la Majoria ve a corregir els defectes del parlamentarisme. Llegiré algunes coses textuais del senyor Rovira, per no fiar-me de la memòria i perquè considero que és tan important aquesta contradicció que alguna vegada els de la Majoria hauran de repetir-la en els debats del Parlament...

El Sr. CASANOVES : Potser no s'han corregit les quartilles...

El Sr. COMORERA : No, perquè això ha estat repetit cinc vegades en el curs del discurs del senyor Rovira i Virgili i és tot el nervi del seu parlament. Deia, per exemple, el senyor Rovira i Virgili, que els que no som partidaris del dictamen de la Majoria no tenim en compte aquesta tendència «tan general i tan pronunciada en els nous Estats, de donar a uns Governos una mena de President per no haver-se de subjectar d'una manera continuada a allò que es diu una fiscalització parlamentària». Veieu : això està llegit textualment ! Veiem doncs que el propi senyor Rovira i Virgili, en nom de la Majoria d'aquest Parlament, ataca una de les prerrogatives fonamentals del règim parlamentari, que és justament la fiscalització dels actes de govern...

Un Sr. DIPUTAT de la Majoria : Parlava en nom propi.

Un Sr. DIPUTAT de la Lliga Catalana : Estava autoritzat per la Majoria.

El Sr. XIRAU: No estava autoritzat per la Majoria per parlar sobre això.

El Sr. LLUHÍ: Hi ha sempre un marge d'interpretació personal.

El Sr. CASANOVES: No es pot explotar una diferència de matís que hi pot haver en una majoria. La Comissió parla en nom de la Majoria indubtablement.

El Sr. PRESIDENT: Ordre, senyors Diputats; pot seguir el senyor Comorera.

El Sr. COMORERA: Jo em refereixo a textos que tenen tot el seu valor, perquè estan registrats en l'únic document oficial que tenim a les mans. No veieu en això cap intenció estranya, sinó únicament la defensa del meu punt de vista. I vull demostrar això: que el vostre punt de vista (*Adreçant-se a la Majoria.*) és tan equivocat que, entre vosaltres mateixos, en defensar-lo, haveu de caure en contradiccions de caràcter fonamental. Això és el que m'he proposat.

I en aquest atac a la prerrogativa fonamental del règim parlamentari, que és la funció fiscalitzadora, hi torna a insistir el senyor Rovira. Un paràgraf més avall torna a dir que s'han de corregir els defectes del parlamentarisme, que són dos — al seu entendre —, especialment, la seva «lletitut i l'excés de fiscalització». Més endavant, diu el senyor Rovira: «en estricte règim parlamentari es vol dir que el Poder executiu depèn del Poder parlamentari». I evidentment, és així i així ha d'ésser. I afegeix: «doncs si volem que el Poder executiu no estigui massa lligat al Poder parlamentari... etc.». I segueix.

Tant no és, senyor Casanoves, una manca de correcció d'estil o de text, que aquest leimotiv del discurs del senyor Rovira i Virgili el repeteix fins l'acabament. Així veiem que una altra vegada diu el senyor Rovira i Virgili: «pensem en l'endemà i creiem que és de bona política i de política nova i moderna no lligar massa el Poder executiu al parlamentari». I afegeix més avall: «Hi ha en la política més que el Parlament.» I, per damunt del Parlament, naturalment, no hi pot haver més que un Poder presidencial. I encara hi ha més: fa una afirmació de principis i un retret als que no pensen com ell, i afirma: «el que no podem estimar ni respectar prou, són aquestes menes de concepcions massa abstractes, massa romàntiques, massa ingènues de la democràcia i de la llibertat». I aquestes concepcions romàntiques i ingènues són justament les que estan vinculades d'una manera total al règim estrictament parlamentari que defensava el senyor Espanya. I encara va dir: «Per què no hem de fer una mica de llenya pel foc de les estructures decrepites de formes presidencials i de formes parlamentàries?» Aquesta qualificació de «decrepita de les formes parlamentàries» és d'una gravetat tan extremada dita per boca del representant d'una Majoria estrictament parlamentària i que vol defensar, segons altres membres de la mateixa, un criteri estrictament parlamentari, que jo no m'atreveixo pas a qualificar. I acaba dient que s'ha d'anar a un Parlament, sense adjectiu, i a més a un Govern i a un President, però aquí ja hi posa qualificatiu: mentre el Parlament és Parlament pur i simple, el Govern diu que ha d'ésser un Govern fort i el

President un President fort. És clar que aquesta és teòricament la posició d'un presidencialista.

No es pot pretendre aquí instaurar un règim pur presidencialista perquè no pot fer-se, perquè la Constitució de la República ens ho prohibeix i perquè l'Estatut que va aprovar el Parlament de la República també ens ho prohibeix, però, evidentment que del que es tracta ara aquí és de fer el màxim possible de presidencialisme encara que sigui en forma subreptícia. És que, senyors Diputats, el remei del règim parlamentari hem de trobar-lo en el règim presidencialista o en qualsevol altra forma de règim que s'hi assembla, un règim mixte que deia ahir el senyor Casanoves per a excusar l'excés de vehemència del senyor Rovira i Virgili? Jo penso que no, que tot el contrari, perquè si els senyors Diputats es fixen una mica en tot el que passa arreu del món i en les conseqüències dels règims polítics vigents en els països més importants del món, arribarem sempre a les mateixes conclusions: que aquells països on el règim parlamentari és més estricte i més pur, la democràcia es manté més ferma i a la vegada és fecunda, i que en aquells països on el règim presidencialista impera, no poden sortir mai, o de la Dictadura legal, que és el President amb plers poders, o de la Dictadura de fet quant la força personal de l'home que ocupa una vegada la Presidència s'emporta raderia d'ell tot el país.

Vosaltres sabeu més que jo que el règim presidencialista no és més que una espècie de monarquia aminorada i una monarquia provisional. Va néixer a Nord Amèrica, en aquell petit país que era llavors de la guerra de la independència, quan tota Amèrica no era més que unes quantes colònies del litoral atlàntic, poblades per homes d'una concepció molt materialista de la vida i a la vegada també molt mística: va néixer allí el règim presidencialista. Allí els antics ciutadans de la metròpoli, que fugiren de la metròpoli per a tenir la seva llibertat religiosa assegurada, no pogueren tenir pas, evidentment, ni per la seva tradició ni per la seva educació, l'amplíssima concepció humanista que hi ha en la Revolució francesa i per això veiem que els descendents d'aquells homes que fugiren d'Anglaterra i que varen fer la guerra de la independència contra Anglaterra, no podien pas posar un rei damunt el seu país recentment reconquistat o emancipat, sinó una forma suavitzada, un President amb plens poders. Es allí on va néixer el règim presidencialista, règim presidencialista que potser en aquell país i en aquell moment s'explicava per moltes altres raons, no ja pel misticisme dels homes que varen conquistar aquell tros d'Amèrica i l'arabassaren del domini anglès, sinó a la vegada, per les condicions geogràfiques, demogràfiques i econòmiques del nou país en formació. Però va passar el temps i aquella iniciativa nord-americana va aclimatar-se en aquell país i va estendre's per tot el continent americà per aquell fenomen de mimetisme que tots els que hem conegut Centre i Sud Amèrica sabem prou bé. I puc assegurar-vos que la desgràcia més grossa del continent hispà-american ha estat justament aquesta mania imitadora del règim presidencialista nord-americà, perquè quan les Constitucions dels països emancipats d'Espanya varen optar pel règim presidencialista, des de llavors el cabdillatge ha estat sense solució de continuïtat. Mireu qualsevol país centre o sud-americà i veureu

que tot el llarg de la seva història de segles XIX i XX no és més que una sagnant successió de cabdills i de generals que es disputen el Poder màxim del país, car en règim presidencial, el President és un autòcrata, un home que té uns poders més extraordinaris a vegades i quasi sempre que els reis de les monarquies constitucionals que queden avui a Europa. Ens deia el senyor Rovira i Virgili que el règim presidencialista o aquesta nova forma original que ell volia trobar en el dictamen presentat per la majoria de la Comissió que era, podríem dir-ne, l'última paraula dels últims anys, que era la moda que s'havia d'imposar i que era la taula de salvació de la nova democràcia, i que ha guanyat en crèdit i prestigi precisament després de la guerra europea. Voldria que us fixéssiu una mica en això per a demostrar-vos que després de la guerra els països que varen seguir el camí presidencialista són els que han estat més castigats per la Dictadura i que els països que varen seguir pel camí estrictament parlamentari són aquells que han pogut realitzar a fons i realment una autèntica i perdurable revolució. A Europa, després de la guerra, el país que ha donat la tònica del presidencialisme és Alemanya, i a Alemanya, en règim presidencialista, no solament la revolució del 18 va esgotar-se ràpidament i no va arribar a la transformació del règim de la terra, sinó que ha acabat en mans d'una Dictadura de fet, perquè abans estava ja en mans d'una Dictadura legal. I vegeu en altres països, especialment els formats després de la guerra, i que tenen les seves Constitucions en règim estrictament parlamentari, vegeu el que succeeix a Finlàndia, a Estònia, a Lituània, a Txecoslovàquia; tots aquests països són a Europa els que han realitzat d'una manera més profunda la seva revolució. Contràriament aquells països que no varen seguir el règim parlamentari i que no varen acabar amb el poder personal monàrquic, que és una expressió del presidencialisme, aquests no han fet la seva revolució.

Hi ha una qüestió de tan alta importància per a justificar bé aquest moment, que no vull deixar de parlar-ne, i és la reforma agrària. Hi ha a Europa dues classes de països: uns que després de la guerra han fet la reforma agrària en el paper i no l'han realitzada en els fets, i una altra sèrie de països que l'han realitzada en el paper i en els fets. En la primera classe hi veieu Romania, hi veieu Hongria, hi veieu Polònia, i hi veieu a Alemanya; en l'altra categoria hi veieu Finlàndia, Lituània, Estònia, Làtvia, a tots els Estats bàltics, hi veieu Txecoslovàquia. Quin és el règim polític dels primers, dels romanesos i dels hongaresos que varen tenir una llei de reforma agrària escrita, però que mai han pogut realitzar? Un règim monàrquic a Romania i sanguinariament presidencialista a Hongria. I en els països estrictament parlamentaris, de tot poder parlamentari, com a Finlàndia, Lituània, Làtvia, Estònia i Txecoslovàquia, la revolució agrària s'ha realitzat des de la primera a l'última lletra de la llei escrita.

I per a no fixar-nos solament en els països constituïts després de la guerra, veieu vosaltres el que passa a Europa, podríem dir anterior a la guerra, i veieu quins són els països on el règim democràtic té més solidesa encara avui que hi ha tantes tempestes contra la democràcia internacional, i veureu que les democràcies que més s'aguanten són aquelles que

neixen de la Revolució francesa i que acceptaren el règim parlamentari que va reivindicar la Revolució francesa, i és França, i és Anglaterra, i és Bèlgica, i és Holanda, i és Dinamarca, i és Suècia, i és Noruega, els tres països escandinaus, tan meravellosament organitzats. I tenim encara el cas de Suïssa, on han anat més enllà que nosaltres i que tots els països europeus plegats, on hi ha un Poder executiu col·legiat, ja no el Poder executiu unipersonal, que pugui en un moment determinat dirigir per si sol el país.

Vol dir, doncs, que el nostre camí no està en llençar-nos a innovacions — que sembla que ho són i no ho són —, sinó seguir per la bona ruta que assenyalen els fets històrics i l'experiència dels altres pobles. Hem de seguir per la ruta parlamentària si volem crear a Catalunya realment una democràcia autèntica i fecunda i duradora, sobretot.

Està clar que aquesta concepció parlamentària de la vida democràtica del nostre país és tan vostra com nostra. Jo crec que el senyor Espanya sincerament vol ésser demòcrata; jo crec que la majoria dels Diputats de la Majoria sincerament són parlamentaristes, però és que s'han posat, volent-ho o no volent-ho, en una posició equívoca, en una posició falsa, i aquesta posició va començar per a ells des del moment en què al Parlament de la República es va plantejar el problema de les delegacions. Jo no sé quina seria la intenció dels Diputats catalans que en el Parlament de la República mantingueren l'article de l'Estatut que és l'origen de tots els mals de cap que ara estem passant.

El Sr. LLUHÍ: Ja era en l'Estatut redactat a Núria.

El Sr. COMORERA: Quan tot l'Estatut a Madrid va sofrir modificacions tan extraordinàries i tan profundes, es va mantenir íntegrament aquesta part. Vol dir que aleshores pels Diputats catalans — i no faig referència a cap persona, a cap dels Diputats catalans, entre els quals hi havien alguns dels nostres companys — no fou aquest i es considerà com a cosa necessària el que es mantingués aquest capítol de les delegacions.

El Sr. TRIÉS DE BES: Menys aquí. (*Assenyalant els escons de la Lliga Catalana.*)

El Sr. COMORERA: Vostès sempre són menys!

El Sr. ESPANYA: Les modificacions no es podien fer en nom dels Diputats catalans, per quant l'Estatut havia estat plebiscitat per Catalunya.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Deixeu-lo acabar.

El Sr. COMORERA: Sí, ja acabaré.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Ho dic perquè no el destorbin. Pot seguir; us escoltem amb molt de gust.

Un Sr. DIPUTAT de la Majoria: Li donen permís.

El Sr. DURAN I VENTOSA: No; és que val més seguir bé el camí.

(*Entra el senyor Conseller de Cultura.*)

El Sr. COMORERA: Evidentment, senyors Diputats, que en aquest capítol de les delegacions es tingué molt en compte la persona, no solament la persona, sinó el que ella representava. Això tots ho sabem. Joestic convençut de què la immensa majoria dels Diputats de Catalunya al Parlament de la República aspiraven a una cosa que no es realitzà, aspiraven a mantenir per a Catalunya un aglutinant, una figura aglutinant que cohesionés les forces encara

anarquitzades d'aquesta Catalunya que vol ésser una nació i encara no ha sortit de l'estat de tribu. I per això hi ha aquest aspecte de la delegació, per a poder el dia de demà nosaltres en aplicar, en realitzar l'Estatut, apartar aquesta figura simbòlica de les lluites que gasten i desfan pel carrer i conservar-la com a nexa moral i espiritual dels catalans. Jo solament així m'explico el que en l'Estatut de Catalunya s'hi posés una qüestió com aquesta de les delegacions que efectivament per si mateixa, amb perspectiva històrica, no té per què ésser en un Estatut de concessió d'autonomia a una regió.

Però si aquesta fou la intenció primera dels homes que posaren aquesta clàusula de les delegacions i que la mantingueren en el Parlament de Madrid, evidentment que aquesta intenció avui ja s'ha destruït completament, ja s'ha desvirtuat completament, perquè ara ja el problema està sobre un altre terreny i és aquest: es vol que el President de la Generalitat tingui la plenitud de poders quan deixa de tenir la plenitud de responsabilitat, que aquesta és la interpretació que vosaltres heu fet de les delegacions. El problema de la delegació per a nosaltres és d'una simplicitat extraordinària, perquè essent un acte voluntari tota qüestió, tota dificultat, es resol no delegant. El dia que el President de la Generalitat per qualsevol circumstància que ara no interessa, delegui les seves funcions, d'acord amb el que diu l'Estatut Interior de Catalunya, aleshores lògicament, delegant funcions, acte voluntari, ha de delegar també aquella intervenció efectiva i personal al Govern de Catalunya, per què si no ens trobarem sempre amb una dualitat de coses; amb un ciutadà que exerceix de fet i de dret funcions de Govern i que no té una responsabilitat determinada davant del Parlament que és l'òrgan superior de tots els Poders de Catalunya.

Deia el senyor Rovira i Virgili que el dictamen el que en realitat proposa és crear una figura nova d'un Poder presidencial, ni moderador, ni executiu; però en la realitat dels fets el que el dictamen crea és una figura que és a l'ensem Poder moderador i Poder executiu. Poder moderador en quant a la irresponsabilitat, Poder executiu en quant als poders. ¿Com serà el funcionament del Govern de Catalunya una vegada aprovat el dictamen de la majoria de la Comissió? Una vegada ja en plena vigència l'Estatut Interior de Catalunya i amb delegació total de funcions com avui estem, ¿què és el que succeirà? De fet i de dret per la lletra de l'Estatut Interior de Catalunya el President de la Generalitat seguirà portant tota la política general de Catalunya en el Govern, en la intimitat del Govern i la política general catalana, però ni de fet ni de dret no serà responsable dels actes que ell pugui cometre com a President de Catalunya, en delegació de funcions aquí, en aquesta Cambra. És aquesta la qüestió fonamental. Si el President de Catalunya delega funcions ha de delegar també poder, i ha de donar aquest poder a aquell home que ha de tenir pel seu exercici tota la seva responsabilitat en el Parlament. Perquè si no, fareu allò que us deia fa poca estona: que creareu una figura, que no serà com afirmava el senyor Rovira i Virgili, ni moderadora, ni executiva, sinó que serà moderadora quant a la irres-

ponsabilitat, i executiva quant als poders reals de què sempre estarà investida. I això no pot fer-se, perquè, ultra ésser anticonstitucional i antiestatutària, és completament antiparlamentària i antidemocràtica la tendència presidencialista que aquí es vol imposar, contra tota experiència dels fets històrics que tots hem viscut.

Jo no sé com quedarà tot això; més bé em penso que quedarà com està presentat; per això abans d'acabar jo voldria que els Diputats de la Majoria pensessin ben bé una cosa, i és que si en la lletra de l'Estatut Interior de Catalunya, nosaltres substraïem al President de tota responsabilitat davant del Parlament, estigueu ben segurs que aquesta responsabilitat la tindrà sempre davant del poble, perquè aquestes combinacions, aquestes maquiavelismes, el poble no els entén, i pel poble sempre hi haurà una persona que, delegui o que no delegui, tindrà tota la responsabilitat dels encerts i dels desencerts que faci el Govern de Catalunya. Jo sé que vosaltres estimeu Macià, però jo us puc assegurar que nosaltres estimem Macià i us asseguro que els que més l'estimen no són pas aquells que aparentment li concedeixen més poders, sinó aquells que volen realment conservar el seu prestigi el més llarg temps possible. Si vosaltres proveu això tal com està, jo us puc anticipar i estic segur que no m'equivo- co, desgraciadament, que el prestigi de l'home que convindria que durés molts anys, perquè a Catalunya li convé que aquest aglutinant duri encara, caurà molt de pressa, perquè les coses han canviat totalment; ja hem superat completament els temps dels simbolismes, i ara estem ja en el temps de les realitats, de les realitzacions. Abans d'aquestes discussions parlamentàries, una figura simbòlica i els homes que la rodejaven, podien satisfer els anhels d'emancipació, d'enaltiment de la gran multitud catalana amb paraules i amb promeses, però aquest moment de simbolisme ja ha passat avui i estem al Govern, i ja s'ha de realitzar l'obra revolucionària, i és justament en el curs d'aquesta obra revolucionària que la figura del President que vosaltres tant voleu, caurà desfeta a trossos, perquè encara que ho feu el màxim de bé possible, cosa dubtosa avui ja, és evident que la figura del President anirà pel carrer satisfent a uns i no satisfent als altres, i que en aquest joc de passions, d'interessos i de desenganys, aquesta figura gloriosa que ha realitzat potser l'obra més important de les darreres generacions, que és aglutinar el sentiment català al voltant d'ell, passarà a ésser una figura combatuda per la seva activitat, no ja salvadora, no ja aglutinant, sinó per la seva actuació com a home de Govern, com a home de realitats i de realitzacions. Penseu-hi una mica, perquè no solament hi ha el prestigi de l'home, no solament hi ha l'estimació a l'home, sinó que a la vegada, a l'entorn d'això i en el fons d'això hi ha un amor autèntic a Catalunya, perquè a Catalunya li convé arribar a la seva maduresa política sense trasbalsos de caràcter personalista. Nosaltres, per raons històriques, culturals, econòmiques i altres que vosaltres sabeu millor que jo, nosaltres tenim una inclinació morbosa a l'adoració personal; som més fàcils a donar-nos a l'home que no a la institució,

i si nosaltres no lluitem contra aquesta tendència nostra, que és filla de la nostra herència, farem el pitjor mal que es pugui fer a Catalunya, que és parar-la en el seu camí, desviar-la del camí de la seva evolució netament democràtica vers una nova civilització. He dit. (*Molt bé! en la Minoria socialista.*)

El Sr. CASANOVES: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Casanoves.

El Sr. CASANOVES: Sense perjudici que el senyor Rovira i Virgili reculli les al·lusions personals que li ha fet el senyor Comorera.

El Sr. COMORERA: Personals, no, com a membre de la Comissió.

El Sr. CASANOVES: Però ell personalment, que és personalment al seu discurs que la V. S. fa referència, sense perjudici que ell ho reculli, jo he volgut parlar en aquest moment, perquè les reiterades al·lusions d'ahir a la presidència de la Comissió per part dels distingits contraoponents que prengueren part en la discussió, m'obliguen potser a fixar els temes en aquest moment de la discussió i de la situació del dictamen.

S'han fet dues acusacions contra el dictamen. Una, la que sorgia dels llavis del senyor Ruiz i Ponseti, dient que nosaltres aquí amb la gradació de l'articulat de la Presidència i del Govern de la Generalitat bastíem un poder personal. L'altra, partí dels llavis del senyor Ventosa i Calvell, i ens deia que hi havia en tota aquesta organització i coordinació de poders un confusionisme que feia que d'una manera pràctica potser no fos jurídica-ment ni constitucionalment ben marcada.

Ha estat repetida constantment la posició de la Minoria socialista en el transcurs d'aquest debat. Primer qualificaren l'Estatut de reaccionari. Indubtablement que vist des del camp socialista, l'Estatut, ja ho hem dit a cada moment, no havia pas de transcriure les doctrines socialistes. Contempleu la composició d'aquest Parlament i us veureu vosaltres amb una minoria que, per la seva qualitat, és molt respectable, però que pel seu nombre no pot de cap manera exigir que avui es faci un Estatut Interior de Catalunya transcrivint les doctrines socialistes. L'ha d'informar respecte d'aquest esperit, el que és ideari del Partit que governa; i vosaltres dieu «és reaccionari» per això. Ho serà des del punt de vista socialista, però des del punt de vista polític, ja us hem dit repetides vegades des d'aquí, que no us creiem més a l'Esquerra que nosaltres estem.

Però deïeu en el transcurs d'aquesta discussió, i concretant-ho ahir, deïeu que nosaltres bastíem aquesta figura de poder personal. Però potser se'n parla molt del poder personal i quasi podríem dir, ¿què significa poder personal en la seva manifestació pública? Què significa el poder personal? No hem de fer pas moltes excursions, però podríem fer-ne una que dintre de la història ha portat un trasbals, i que pot considerar-se com una de les primeres, quan August, l'emperador, assumí totes les magistratures de l'Imperi; es formà l'Imperi, i és en aquest moment que podríem dir que el poder personal és el que assumeix totes les magistratures, i aquí la Presidència de la Generalitat és una, el Govern és una altra i el Par-

lament una altra. Són tres òrgans de Poder, que cada un d'ells té les seves atribucions, la seva jurisdicció i les seves exterioritzacions. Vénen consignades en l'Estatut, la Presidència de la Generalitat, el Govern i el Parlament, i en definitiva si n'hi ha un per sobre de tots de Poder, aquest és el Poder parlamentari, fill del sufragi. És el Parlament; aquest és el que elegeix el President de la Generalitat, i el President de la Generalitat, en virtut de la confiança que té del Parlament, elegeix el seu Govern. I el Govern és responsable davant del Parlament, i el President de la Generalitat ho és també responsable davant del Parlament, perquè contra la voluntat del Parlament no s'hi podria sostenir en cap moment la Presidència de la Generalitat. Contra la voluntat del Parlament, i d'una votació adversa, tampoc s'hi pot mantenir mai un Govern al qual sigui denegada la confiança; i podríem trobar-nos amb exemples, inclús, amb Governos parlamentaris, d'aquells que posava per exemple el senyor Comorera: França, per exemple, en l'estructura de poders, el President de la República té el nom de «Poder executiu»; en té el nom, però en la pràctica i en les relacions amb el Gabinet i amb la responsabilitat parlamentària no ho és; ve a ésser un Poder moderador. I que passa un moment en què França, amb un President sortint-se de les seves atribucions pràctiques, no d'aquelles que li donava la Llei, perquè la Llei al President de la República francesa — l'article 79 si no recordo malament — li dona un caràcter d'atribucions que el fan inclús tenir aquest caràcter teòric de President d'un Govern executiu. Va haver-hi un President, al qual la Cambra no tenia confiança i es va demostrar en el fet de què va anar negant la confiança en els Governos que successivament designava aquell President, fins el punt de què finalment va venir la caiguda d'aquell President. Vegi's, doncs, com inclús en aquesta forma indirecta es pot determinar la caiguda d'un President, o sigui pel fet de no acceptar els Governos designats per l'alta figura del President. I aquest recurs, es pot posar en joc amb motiu de qualsevol discussió que suscití o es plantegi en el Parlament. Perquè no em negarà el senyor Ruiz i Ponseti, que si la Presidència de la Generalitat fent abstracció sempre de la persona que la representa i en la qual està vinculada, designés un Govern, i aquest Govern no comptés amb la confiança del Parlament, es produiria una reacció parlamentària que es traduiria en un vot de censura al Govern, i quan caigut aquest, el Govern que el substituís fos també objecte d'un vot de censura, si el Parlament continuava amb la seva actitud, és de creure que la Presidència no passaria molt de temps sense resignar els poders que havia rebut del propi Parlament i s'aniria a unes noves eleccions per a consultar l'opinió pública novament. Per això, jo vull precisar aquesta posició respecte els comentaris que s'han fet sobre el poder personal.

En el transcurs de la discussió del capítol anterior, ja s'ha consignat que el Parlament es podria dissoldre per la seva pròpia voluntat, per esgotament del seu mandat i per referèndum públic. I en tal cas anant a afinar respecte a poders excessius

la facultats excessives, podíem dir que nosaltres podríem ésser víctimes d'una Dictadura parlamentària, però mai no podem ésser víctimes d'una Dictadura del Consell Executiu ni de l'alta Presidència de la Generalitat.

A més a més, no s'inquieti el senyor Ruiz i Ponseti, perquè no s'ha registrat cap Dictadura ni cap poder personal en el transcurs de la història que hagi trobat preparat el seu camí dintre de la legislació. Precisament el dictador ha sorgit i ha sorgit el tirà en la història de tots els països, perquè com encara es veu a Europa hi han molts homes que no tenen sentit del concepte de la ciutadania i eludeixen els seus deures i perquè hi ha una joventut que no té aquella fortaleza espiritual que és de creure que tenen les nostres joventuts d'un poble que es recobra; perquè ha dominat i domina encara a Europa per les repercussions de la guerra i pels problemes econòmics, una forta inquietud, un cert malestar, i perquè sovint en tots els pobles, per raó dels problemes i de les qüestions que planteja la nova civilització es pot notar en determinats moments una certa tendència a esperar-ho tot d'un poder personal, esperar-ho tot d'una figura providencial no posant cada un dels ciutadans una actuació de responsabilitat, de voluntat i de ciutadania.

Mai no s'havia vist una Constitució com la Constitució de la post-guerra d'Alemanya. Sí; en la Constitució alemanya de Weimar es preveu tot, des del primer article fins a l'últim, tot resta previst i articulat. La Constitució alemanya de l'avant-guerra, era, en definitiva, una llei de bases generals dins de la qual el Govern es movia. Però la Constitució alemanya de la post-guerra, la Constitució de Weimar, feta pel Partit majoritari socialista alemany, és una Constitució en què tot està escrupolosament articulat, puix inclús s'arriben a articular les relacions personals dels diferents Ministres. Però, ¿què ha passat? Doncs que ha sorgit una força, i no obstant la posició que tenia el President de la República i la posició que tenia el President del Reich i els altres Poders que són autònoms, ha vingut aquesta força, s'ha registrat aquesta catàstrofe de què parlava ahir en una interrupció el senyor Ruiz i Ponseti, que ho ha destruït tot i ha passat per damunt de tot. Però perquè això hagi succeït no s'ha trobat cap facilitat en la Constitució. Això ho han facilitat els problemes que pesen sobre l'ànima alemanya i també la situació general d'Europa; el camí s'ha trobat facilitat en el gran nombre de gent desenganyada que en veure que els seus problemes no es resolien amb una Constitució socialista, s'han fiat en un home per tal de què vetlli i governi per tots...

El Sr. COMORERA: La Constitució alemanya no és socialista.

El Sr. CASANOVES: La Constitució alemanya és socialista. La Constitució de Weimar va ésser redactada per un Partit majoritari, pel Partit Socialista, i porta el segell del socialisme alemany. El primer President de la República alemanya era socialista; i la Constitució de Weimar porta l'esperit i la tradició del Partit Socialista alemany. El que hi ha és que les doctrines socialistes no estan dintre de l'ànima del país, perquè Alemanya és un país donat a totes les violències i a totes les velleïtats. Recordi's que a Alemanya abans de la guerra es deia que estaven íntimament compenetrats amb el seu Govern, que es-

taven tan bé, que tenien un Govern que persava per ells.

Jo no voldria seguir el senyor Comorera per l'excursió que ha fet per Amèrica parlant-nos del Poder presidencialista. No, no el podem seguir per aquest camí. Però amb el que hem dit creiem haver contestat algunes consideracions i al·lusions que ens fa la vostra Minoria en dir que nosaltres volem bastir aquest poder personal gairebé sense fer abstracció de la persona.

En altres aspectes, el senyor Ventosa i Calvell ens deia que hi ha un confusionisme en la redacció d'aquest Estatut, en articular les funcions de la Presidència de la Generalitat, Consell Executiu, i Parlament i determinar les funcions complexes que té l'alta figura de la Presidència de la Generalitat.

És aquesta figura de la Presidència de la Generalitat, una figura nova, perquè no és una figura presidencialista, perquè la forma presidencialista sempre arrenca per l'acció directa, per sufragi; i en aquest cas la figura del President és una figura parlamentària, perquè és elegida pel Parlament i responsable davant del Parlament. Però aquesta figura potser no té totes les condicions específiques de la presidència parlamentària, de la presidència constitucional, com deia: «De monarquia sense corona». No és un Poder moderador, com ho és a França, perquè per ésser un Poder moderador li manquen una sèrie de condicions; per ésser un Poder moderador hauria de començar per tenir aquesta figura el dret de dissoldre el Parlament, hauria de tenir la facultat d'un vet més o menys efectiu; per ésser un Poder moderador en aquest sentit, hauria de tenir altres posicions i representacions que tampoc no té. La figura del President de la Generalitat és una figura mixta, és una figura complexa; millor dit, complexa únicament perquè el qualificatiu de mixta no és en aquest cas el propi. És una figura complexa com hem dit, que té la representació de Catalunya i la facultat de Poder moderador de nomenar els Ministres; té la facultat que es reflexa del Poder executiu, de nomenar els Directors generals a proposta del seu Consell, com també té el President de la República francesa aquestes atribucions i per això es considera aquell President com President del Consell Executiu, encara que pràcticament no fa ús d'aquestes atribucions. Sí; és una figura complexa en aquest sentit, que per la raó de què es vesteix per primera vegada, possiblement costarà en el principi quelcom l'acostumar-s'hi.

Hi ha després un altre aspecte, i és el que fa referència a la representació del Govern de la República espanyola a Catalunya, i aquí sí que es compta amb una representació executiva en relació a les coses que s'han de realitzar i a les ordres del Govern Central. I això que possiblement en certs aspectes podria portar a una determinada confusió, és en definitiva, senyor Ventosa i Calvell, una avantatge, perquè significa que tot el que són atribucions i disposicions del Govern Central, en lloc de passar per la figura d'un Governador de la República, passa per l'alta figura del President de la Generalitat, que representa també el Poder autònom de Catalunya.

El senyor Ventosa i Calvell insistia sobre aquest particular, i deia que no quedava aclarida aquesta situació. Queda ben aclarida, perquè el President de la Generalitat elegit pel Parlament pot nomenar els

seus Consellers. ¿Es que desitjaria que nomenés els Ministres el Parlament? Indubtablement, no. Perquè amb la figura que té de Poder moderador deixarien d'ésser-ho si no tinguessin la seva confiança.

El Consell Executiu, potser dintre de l'Estatut no té ben delimitades les seves funcions. Perfectament, però totes aquestes funcions executives, que en Dret polític estan ben distanciades les unes de les altres, en tant i el President de la Generalitat delegui, passen a aquest Consell Executiu. Es reserva el President de la Generalitat l'autorització per a la lectura dels Decrets, però això no significa una funció executiva. Precisament, el Parlament de la República fa una autorització semblant al Govern, i hem vist en aquest sentit una ratificació de confiança per mitjà de l'autorització de lectura d'uns Projectes de Llei. Altrament, la regulació de poders, bàsicament, queda estructurada en l'Estatut.

Quedi també ben contestat que no es propugna cap poder personal, que aquesta Majoria no vol que es produeixi, sinó que es tracta d'una Constitució que té totes les garanties democràtiques, que es tradueixen dintre d'aquesta figura complexa que actualment nosaltres estem vestint amb la Presidència de la Generalitat, coordinant tota aquesta sèrie de poders que dintre de l'Estatut autoritzen les Corts i dintre de la Llei de la República, l'Estatut que elaborem farà possible el produir-se d'una manera parlamentària, d'una manera democràtica, d'una manera liberal, Catalunya.

Aquella altra confusió a la qual alludia el senyor Ventosa i Calvell ahir, no la sé veure per cap camí i també he de dir al senyor Ruiz i Ponseti que el President de la Generalitat no és un poder personal, en quant fa ús de les atribucions, però no assumeix pas totes les magistratures. Per altra banda, no es pot produir allò a què alludia el senyor Ventosa i Calvell, perquè hi ha una Presidència, hi ha un Govern, i hi ha un Parlament, i tots els poders s'han de blincar davant del Parlament. Tots aquests poders, si realment són fills del sufragi, en el cas d'haver de sofrir una extralimitació de Poder, més que una altra Dictadura, haurien de traduir-se en una Dictadura parlamentària.

I respecte si s'han assenyalat defectes sobre el règim parlamentari, potser que sí que en el transcurs d'aquesta discussió s'han fet aquests comentaris, però ¿és que creu el senyor Ruiz i Ponseti que el règim parlamentari no té els seus defectes?

Moltes de les Dictadures que hi ha hagut a Europa, potser s'han bastit a còpia d'aquests abusos parlamentaris o una causa d'elles ha estat l'abús del parlamentarisme en el sentit que els Parlaments no s'han produït potser pel seu nombre, o potser per la manca d'hàbit amb l'activitat que s'havien de produir, o també potser perquè sovint no han sabut traduir amb sensibilitat tot el que eren afanys del carrer, el que eren esperances i il·lusions, i per això s'ha de variar per tal de què el Parlament no tingui el desenrotllament que no ha de tenir en una democràcia ben organitzada, i això ho determina l'equilibri de Poders. I si avui tots els Poders sorgeixen del Parlament i el Parlament ve del sufragi universal, hem de tenir una gran cura en què es mantingui l'equilibri, i qui més ha de procurar-lo és el Parlament.

Diversos Srs. DIPUTATS de la Majoria: Molt bé! Molt bé!

El Sr. PRESIDENT: No ha demanat cap altre senyor Diputat la paraula per a la totalitat.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Quatre paraules, si se'm permet, per a rectificar.

El Sr. PRESIDENT: Com que després s'haurà de discutir sobre l'articulat... De totes maneres, pot fer ús de la paraula la V. S.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Breument, per a dir que el senyor Casanoves ha fet unes allusions a les meves manifestacions d'ahir, i encara que haurem d'insistir sobre aquest tema en entrar en la discussió dels diversos articles, jo he demanat la paraula, més que per allargar innecessàriament una discussió de totalitat, per a veure si era possible fent algunes manifestacions preparar l'ànim de la Comissió en forma que poguéssim arribar a un resultat.

Jo crec que ací potser s'empren massa sovint les paraules altissonants i grandiloqüents de dictadura, i les que fan referència als exemples d'altres països, essent així que el problema que tenim plantejat és un problema més modest i concret.

Evidentment, hi ha una relació en aquestes tres institucions fonamentals del nostre règim autònom. Hi ha una relació entre el President de la Generalitat i el Parlament, i tant existeix aquesta relació, que el Parlament nomena el President de la Generalitat, i el President de la Generalitat necessita en tot moment la confiança del Parlament per a poder subsistir.

És natural, per consegüent, que ens preocupem per a determinar quines són aquestes relacions entre les institucions, en forma que no vingui falsat, en forma que no vingui trencat per la seva base el nostre règim autònom.

Però jo no em refereixo essencialment i principalment a aquest aspecte, sinó a un altre aspecte que considero de la major importància, en quant crec jo que ens permet resoldre l'altre problema: em refereixo a les relacions entre el President de la Generalitat i el Consell Executiu. I dic que ens permet resoldre l'altre problema amb més facilitat, perquè, mitjançant la qüestió de la Presidència de la Generalitat, ens permet tractar del que jo crec una derivació, en el sentit que havíem tractat de fer un vestit a la mida d'una persona determinada i això ens havia apartat del camí natural per a trobar la solució adequada al problema.

La meua tesi ahir era aquesta: De les dues institucions — a part del Parlament —, Presidència de la Generalitat i Consell Executiu, la Presidència de la Generalitat té una ufana tan gran que és un arbre que absorbeix i mata l'altra institució que és el Consell Executiu; no li deixa atribucions i en el nostre Estatut Interior, el Consell Executiu no es precisa en forma que li doni aquella esfera pròpia de competència i aquella autoritat que necessita per a l'exercici de les seves funcions. És clar que això ho examinarem quan siguin llegits i discutits els vots particulars que han estat presentats. A mi m'interessa de moment cridar tan sols l'atenció sobre dues coses.

Deia el senyor Casanoves: ¿per què hem d'anar en una Constitució a examinar tan detalladament aquestes relacions i aquestes esferes de competència, quant això pot ésser objecte d'una llei especial? Jo no sé que en cap Constitució s'hagi regulat això en la forma que vol la V. S. He de

dir que el que jo pretenc no és que vinguin regulades en l'Estatut Interior de Catalunya cada una de les atribucions de cada un dels departaments ni entrar en detalls, però sí que hi ha alguna cosa fonamental, alguna cosa essencial perquè cada una de les institucions tingui la seva peculiar manera de produir-se i perquè després es desenrotlli en les lleis complementàries que són les que poden entrar en detall.

I com a exemple jo no he d'anar a buscar Constitucions d'altres països. Jo recomano a la Comissió que vulgui rellegir el títol de la Constitució espanyola que parla del Govern. Hi ha una sèrie d'articles en els quals està definida la institució col·lectiva del Govern, amb les seves funcions, amb les seves atribucions, amb les seves responsabilitats. Jo crec que si es limita purament i simple a allò que ha fet en altres casos, a aplicar a la delimitació del Consell Executiu el que està establert en la Constitució de la República per a la determinació del Govern, arribarà a una solució satisfactòria.

El Sr. CASANOVES: És una altra forma de Presidència la de la República espanyola, senyor Ventosa.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: No, senyor Casanoves. El President de la Generalitat té dues funcions distintes: una és en quan representa a la República espanyola; aquestes són pròpies i no les comparteix amb el Consell Executiu...

El Sr. CASANOVES: Evidentment.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: ...però després i hi ha les funcions executives, que no són del President, sinó que són del President i dels Consellers, i, per consegüent, en aquest darrer aspecte, que és el de les funcions executives, el President de la Generalitat no és res més que un President del Consell i, per consegüent, naturalment sembla que el Consell Executiu ha d'ésser regulat sobre les mateixes bases fonamentals que s'han d'aplicar a la regulació del Govern. Tant vosaltres sofriu en aquest punt una confusió, que traspuja en tots els articles de l'Estatut Interior. N'hi ha per exemple un — no vull entrar-hi, ja arribarà el moment oportú de discutir-lo, però jo vull esmentar-lo ara com un exemple — d'aquest estat d'esperit que ha presidit la redacció i informe de l'Estatut i que ha portat aquesta desviació, o el que és a judici meu una desviació; em refereixo a l'article 56. Diu la redacció: «El President, quan no estigui reunit el Parlament, a proposta i d'acord unànime del Govern o amb l'aprovació de les dues terceres parts de la Diputació Permanent, podrà, en casos excepcionals que requereixin una decisió urgent, establir per Decret sobre matèries la regulació de les quals correspongui al Parlament.» Evidentment diu aquí que és amb l'aprovació del Govern. Però si tinguéssiu el concepte de què el Govern o el Consell Executiu està format pel President i pels Consellers, el natural fóra que en aquest article — que per altres raons jo proposaré la seva supressió — deixéssiu, que en cas d'estar tancades les Corts, el Consell Executiu — no el President de la Generalitat — podrà legislar o adoptar disposicions sobre aquelles matèries reservades al Parla-

ment. Però vosaltres, en tot moment, haveu tingut al cap la idea de què les funcions executives estaven concentrades en el President de la Generalitat i que el Consell Executiu era una mera delegació i una mera emanació del President de la Generalitat; i aquest és un concepte inexacte i que jo crec que cal rectificar si volem donar una adequada regulació a les nostres institucions autòniques. Ahir vaig insistir — i no vull fer-me pesat — en el judici meu respecte de la regulació que haveu establert en l'Estatut, en el Projecte d'Estatut que estem discutint, que el Consell Executiu no té atribucions pròpies; que absolutament en tot, inclús en la seva vida, però a més en tota la seva actuació, està en tot moment subjecte a les decisions, a la voluntat del senyor President de la Generalitat. Per consegüent, jo insisteixo en això; jo prego a la Comissió que vulgui examinar aquest problema. Si vol fer-ho, jo crec que arribarà a la conclusió de què està en l'interès de tots acceptar, o en la forma que nosaltres proposem o en altra forma que la Comissió cregui oportuna, alguns dels vots particulars per a modificar en aquest aspecte el Projecte d'Estatut Interior que estem discutint.

El Sr. CASANOVES: Perdoni el senyor Ventosa que en aquest moment no reculli la seva intervenció. Tindrà ocasió de fer-ho quan hagin parlat els altres oradors que prenguin part en aquest debat, si em reserva la paraula la Presidència.

El Sr. PRESIDENT: No ha demanat la paraula ningú més i crec per tant que hauríem ja de donar per acabada la discussió de la totalitat. Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti; però com després haurem d'insistir a través de l'articulat, i aquí estem parlant dels beneficis i defectes del parlamentarisme, més val que tots l'exaltem.

El Sr. RUIZ I PONSETI: En sóc un convençut. Només dos mots. Nosaltres reservem tot el que haguem de dir respecte als diversos articles d'aquest títol, per quan arribi l'hora de la discussió dels vots particulars.

El Sr. CASANOVES: D'acord.

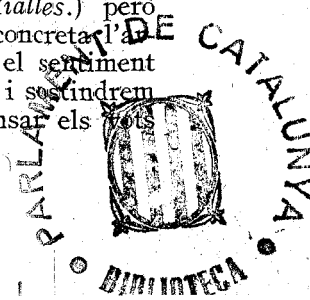
El Sr. RUIZ I PONSETI: Considerem que ja hem parlat prou en la totalitat. Per consegüent, només direm unes breus paraules, per abreujar. De totes maneres, aquí el senyor Casanoves ens feia unes preguntes concretes que seria per part nostra una incorrecció no contestar-les.

El Sr. CASANOVES: En discutir-se l'articulat podrem discutir-ho, i jo rectificaré amb molt de gust.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Dos mots només. Només que ens deia el senyor Casanoves d'una manera que jo he considerat excessivament altisonant, que ells no consideren que sigui possible que hi hagi ningú a l'esquerra de la Majoria, a l'esquerra de l'Esquerra Republicana de Catalunya.

El Sr. CASANOVES: Políticament, no.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Nosaltres no som aficionats a entaular discussions amb ningú respecte a posicions geogràfiques; (*Rialles.*) però com que creiem que d'una manera concreta l'articulat de les lleis s'ha d'expressar el sentiment de cada Partit, i l'únic que jo sostinc i sostindrem ben alt quan arribi l'hora de defensar els vots

particulars, és que la nostra posició és molt més democràtica, és molt més respectuosa amb el vot popular que no pas la vostra. Jo no sé si això és estar a l'esquerra o a la dreta, ni m'interessa aquest fet de posició relativa; però el que sí sostenim és que la nostra és conservar el precepte fonamental de la nostra Constitució de què el Poder realment emana del poble; i, com ja hem dit altres vegades, nosaltres no volem que emani del poble en el sentit de què el poble el perd, sinó que el poble el retingui per a si sempre i no l'abandoni mai. I res més, que ja en parlarem amb calma a l'hora dels vots particulars.

El Sr. CASANOVES: Em reservo ara la rectificació, perquè en el transcurs de la discussió de l'articulat recolliré amb molt de gust les observacions que han fet els distints senyors Diputats.

El Sr. PRESIDENT: Resta, per tant, discutida la totalitat. Es passa a la discussió de l'articulat. Article 39. (El senyor Secretari el llegeix.)

El Sr. PRESIDENT: No hi ha cap vot particular ni cap esmena. S'aprova l'article? (Assentiment general.) Resta aprovat. Article 40. (El senyor Secretari el llegeix.)

El Sr. PRESIDENT: Es suspèn aquesta discussió. Continua la discussió del dictamen de la Comissió relatiu a les autoritzacions sollicitades per l'Ajuntament de Barcelona.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Hi ha un Projecte de Llei per a llegir.

El Sr. PRESIDENT: Pot donar-se'n lectura ara. No obstant, si els senyors Diputats ho creuen convenient, pot suspendre's momentàniament la sessió. (Assentiment en tota la Cambra.) Resta suspesa la sessió per cinc minuts.

(Es suspèn la sessió per a reprendre's a les set.)

Lectura d'un Projecte de Llei sobre la creació d'un Institut contra l'atur forçós

El Sr. PRESIDENT: Es reprèn la sessió. Doni's compte d'un Decret de l'honorable senyor President de la Generalitat, que fa referència a l'atur forçós.

El Sr. SECRETARI: «Decret: Com a President de la Generalitat, i a proposta del Conseller de Treball i Obres Públiques, d'acord amb el Consell,

He resolt:

Autoritzar al Conseller de Treball i Obres Públiques, per a presentar al Parlament un Projecte de Llei referent a la creació d'un Institut contra l'atur forçós depenent de la Generalitat.

Barcelona, 7 d'abril del 1933. — Francesc Macià. — El Conseller de Treball i Obres Públiques, Francesc X. Casals.»

El Sr. PRESIDENT: El senyor Conseller de Treball i Obres Públiques donarà lectura al Projecte de Llei.

(L'honorable senyor Conseller de Treball i Obres Públiques passa a la Tribuna de Consellers.)

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques. — «Al Parlament de Catalunya:

Constitueix l'atur forçós el major flagell social de l'època contemporània. La població, el país, la societat que no hagin resolt aquest problema, estaran sempre en situació inestable i dolorosa. Tot el que es faci per alleugerir-ne els seus tristos efectes, és de necessitat i justícia. Moltes són les disposicions dictades arreu del món sobre aquesta matèria i els procediments emprats per a donar-li solució; en qüestió tan important i complexa no manquen els antecedents, i la seva mateixa abundància fa sovint contradictoris els resultats obtinguts. En emprendre, doncs, una acció seriosa contra l'atur forçós, cal escollir els procediments més avantatjosos i pràctics del conjunt de solucions proposades, i aquells sistemes que s'adaptin millor a les característiques que presenti el problema a Catalunya i a les condicions del nostre medi econòmic i social. El fet de què l'atur forçós no hagi pres encara a Catalunya la intensitat que en altres països, pot facilitar la seva solució. En part, la causa de la manca de feina arreu del món prové de la crisi econòmica general, a la qual es deu el factor transitori de la crisi del treball. Però hi ha també en l'atur altres causes entre elles l'augment general de producció que no depenen d'una depressió pasatgera. Són aquests factors permanents els més difícils de resoldre, i exigeixen mesures de caràcter internacional. La generalització de l'atur fa que el món se'n preocupi amb veritable engúnia, i que es cerqui, a part dels remeis parcials, solucions de conjunt que també repercutirien entre nosaltres, encara que no en siguem uns gestors actius. Solucions que preses aïlladament, resulten contraproduents, perquè augmenten la crisi econòmica, i, en conseqüència, estenen l'atur, però que deixen esperar que la intensitat del mateix en els països on han adquirit major importància, farà imposar arreu una solució definitiva.

En examinar els possibles sistemes de solució del problema de l'atur forçós a Catalunya, es comprèn la dificultat de recórrer a un procediment únic, sinó a l'acció convergent d'una sèrie de mesures, pot ésser cada una d'elles poc decisiva i brillant, però totes juntes de positiva eficàcia. És aquest el principi del pla projectat. Una acció completa ha de comprendre la qüestió en tota la gran complexitat dels seus caires, i ha de consistir en un sistema que, senzill amb les seves línies generals, permeti una actuació eficaç, en profunditat i en extensió. Cal procurar, a més, que l'auxili sigui en forma de retribució de treball en la qual cosa s'obté una reproductivitat econòmica, no es rebaixa la dignitat del qui el rep, i s'evita la creació d'un professionalisme de l'atur que, de fet, agreuja el problema i crea situacions interessades a mantenir-lo; sense perjudici de donar facilitats i bonificacions en els casos en què voluntàriament pugui establir-se un règim complementari d'assegurances, basat en un franc sentiment mutualista. Aquestes són les característiques del Projecte que, considerant integralment el problema, vol donar a les solucions la flexibilitat necessària perquè puguin adaptar-se a les línies d'actuació més pràctiques i eficients, i crea un instrument amb prou autori-

tat, facultats i mitjans perquè pugui començar a treballar amb la legítima ambició d'aspirar a resoldre'l, malgrat la seva complexitat.

No pot oblidar-se tampoc la trista realitat de l'atur, la urgència de donar-li una solució immediata. La manca de treball és un fet massa dolorós perquè permeti llargs ajornaments per a posar en marxa el mecanisme necessari per a atenuar-lo. Per això el Projecte comporta, tant en els procediments d'actuació com en l'obtenció de recursos, diferents mètodes que permeten com una mera d'esgraonament en l'acció, de manera que poden disposar des del moment inicial dels mitjans necessaris per a acudir a facilitar treball a una base considerable de parats, vagi desenvolupant-se després l'acció convergent i coordinada dels diferents sistemes previstos, que permetin fer estable i eficaç l'actuació contra l'atur, i contribuir, ensems, a normalitzar i restablir l'activitat econòmica.

Ateses les raons exposades, d'acord amb el Consell Executiu, a proposta del Conseller de Treball i Obres Públiques, és presentat al Parlament de Catalunya el següent

PROJECTE DE LLEI

Art. 1.er Per la present Llei és creat l'Institut contra l'atur Forçós, com a organisme dependent de la Generalitat de Catalunya.

FUNCIONS I ATRIBUCIONS

Art. 2.ª Seran funcions essencials de l'Institut: estimular, dirigir, coordinar i controlar una obra de conjunt, dirigida a aminorar els efectes econòmics de la manca de feina, facilitar treball al major nombre possible de parats involuntaris, i normalitzar i reanimar l'activitat econòmica.

Art. 3.ª Per a la consecució dels seus objectius, l'Institut contra l'Atur Forçós, es podrà valdre de diferents mitjans, actuant directament, coordinant i intervenint en l'acció d'altres corporacions i organismes, estimulants l'activitat de determinades branques de producció, i fomentant i auxiliant Institucions d'assegurances i de previsió, d'acord amb el que està disposat en els següents articles.

Art. 4.ª L'Institut contra l'Atur Forçós, amb els seus ingressos i recursos propis podrà actuar en les formes següents:

a) La realització d'obres públiques que respongui a una finalitat, preferentment d'utilitat social, sanitària, cultural o econòmica. Els plans o projectes de les obres a realitzar, hauran d'ésser aprovats pel Consell de la Generalitat i podran fer-se conjuntament amb altres corporacions o organismes que hi estiguin interessats.

b) L'auxili econòmic, prèviament les necessàries garanties de l'eficàcia de l'ajut a branques de l'activitat econòmica que es trobin en crisi, concedides i reglamentades en forma que, en intensificar el consum interior, facilitar l'exportació de productes, millorar el seu preu, etc., contribueixin a la seva normalització i assegurin la continuïtat del treball.

c) L'auxili en forma de subvenció a les Ins-

titucions que voluntàriament estableixin l'assegurança contra l'atur acollint-se al regíme fixat pel Decret del Govern de la República del 25 de maig del 1931 i Reglament del 30 de setembre del mateix any, d'acord amb el qual poden obtenir l'auxili de l'Estat, dirigint-se l'actuació de l'Institut a augmentar aquests subsidis i donar-los-hi la major flexibilitat i extensió.

d) Qualsevol altre sistema o procediment que sigui útil al fi perseguit i que l'Institut proposi al Consell Executiu de la Generalitat i aquest l'aprovi.

Art. 5.ª Queda facultat l'Institut per a gestionar de l'Estat, Corporacions municipals o qualsevulla altre organisme o entitat autònoma que emprenguin la realització d'obres en la seva possible intervenció, a l'objecte de facilitar la col·locació d'obrers parats. En aquest cas les corporacions o entitats que facin les obres, hauran de complir les normes dictades per l'Institut respecte la reglamentació del treball en les esmentades obres.

Art. 6.ª D'acord amb el que està conceptuat en l'article anterior, la Generalitat des del moment que es constitueixi, accepta la seva intervenció, als efectes indicats, en tota nova obra que emprengui i el projecte de la qual estigui xifrat en una quantitat superior a 100,000 pessetes, sempre que circumstàncies de caràcter tècnic no ho desaconsellin, així com en les obres en curs, en la part l'execució de la qual no estigui compresa per contractes anteriors.

Art. 7.ª L'Institut podrà dur a terme una acció coordinada per a la construcció d'obres, auxiliis econòmics i foment d'assegurances, amb corporacions públiques, entitats autònomes o organismes econòmics, que tinguin per finalitat la intensificació del treball, podent-hi contribuir amb els seus recursos, en els casos justificats, i en la proporció i condicions que en cada cas es determinin.

Art. 8.ª Queda també facultat l'Institut perquè, mitjançant convenis amb les entitats, corporacions o organismes, pugui avançar les quantitats necessàries per a iniciar ràpidament les obres projectades dintre la proporció que la justa distribució dels seus cabals permetin, en les condicions que es fixin i amb les degudes garanties; així com també per a facilitar l'execució d'aquelles obres que, a conseqüència de disposicions legals o acords fets, puguin rebre l'ajut financer de l'Estat o altres corporacions.

Art. 9.ª Les obres realitzades amb recursos propis de l'Institut quedaran de propietat de la Generalitat de Catalunya. En aquelles executades conjuntament per l'Institut o altres corporacions o organismes, en el moment de formalitzar els convenis previs a la seva execució, es determinarà sobre la propietat de les mateixes, una vegada construïdes, així com també sobre el regíme sobre la seva explotació o conservació, segons sigui el seu caràcter.

COMPOSICIÓ

Art. 10. L'Institut contra l'Atur Forçós serà presidit pel Conseller de Treball i Obres

Públiques, el qual exercirà també d'òrgan de relació entre el Consell de la Generalitat i l'esmentat organisme. El Consell de la Generalitat nomenarà un Vice-president, encarregat de dirigir els serveis de l'Institut amb les atribucions que es determinarà.

Art. 11. L'Institut estarà constituït pel Ple, del qual formaran part, ultra del President i Vice-president, quatre Diputats del Parlament de Catalunya, quatre representants patronals, quatre representants obrers, quatre representants d'organismes o entitats de caràcter econòmic o social i quatre persones expertes i especialitzades en aquestes matèries, designades pel Consell de la Generalitat.

Si altres corporacions públiques, entitats o organismes autònoms presten la seva cooperació a l'obra de l'Institut, tindran també representants seus en el Ple, en nombre proporcional a la importància de la cooperació prestada.

Art. 12. El Ple de l'Institut nomenarà dintre dels seus membres, una Comissió Executiva, formada pel President, el Vice-president i un representant de cada un dels grups d'elements que el formen. Podran també formar part de la Comissió Executiva, un representant de les corporacions públiques, organismes o entitats representades en el Ple, si donada la importància de la seva cooperació així s'acorda.

Art. 13. El Reglament Interior i, en defecte seu, mentre no fos dictat, els acords del Ple delimitaran les atribucions reservades a aquest les que siguin de competència de la Comissió Executiva així com totes aquelles que es refereixin a altres detalls d'organització de l'Institut i al personal a ell afecte.

NORMES D'ACTUACIÓ

Art. 14. S'entendrà per atur forçós als efectes de l'actuació de l'Institut, la impossibilitat temporal per l'obrer de trobar una ocupació adient a la seva aptitud professional, per causes alienes a la seva voluntat, amb exclusió de les derivades per impossibilitat física i de les motivades per conflictes de treball.

Art. 15. L'Institut tindrà facultat per a proposar l'adopció d'aquells acords o mesures de caràcter social, que puguin contribuir a fer més intensa i eficaç l'acció contra l'atur, demanant a la Generalitat que les adopti en allò que correspongui a la seva jurisdicció o en recomani la implantació al Govern de la República si d'ell depèn.

Art. 16. L'Institut establirà com a base de la seva organització, una Oficina central de col·locació, en la qual es reuniran totes les dades referents a les possibilitats de treball en les diferents branques d'activitat econòmica. L'Oficina confeccionarà ràpidament un cens d'obriers sense feina, per branques de producció, el qual haurà de portar-se rigorosament al dia, quedant completat amb el cens patronal, amb el cens de les empreses que treballin amb jornada reduïda i amb les relacions que hauran de presentar les empreses dels obrers que hagin acomiadat.

Art. 17. L'Institut per a la major eficàcia de la seva obra i quant això representi evitació

de despeses per dobles serveis, podrà demanar la cooperació dels organismes oficials de caràcter social i de les Borses de Treball i organismes semblants, establerts per corporacions municipals o altres entitats.

Art. 18. L'Institut dictarà les normes que regulin la manera de facilitar treball als obrers parats, en forma que no hi hagi diferència de tracte per concepte de naturalesa ni altres circumstàncies alienes al treball; però essent la finalitat de l'Institut resoldre el problema actual de manca de feina, es reservarà el treball a aquells que portin un temps determinat d'estada a les poblacions respectives i hagin treballat amb assiduitat en data anterior.

L'Institut estarà facultat, a l'objecte de distribuir la feina entre un major nombre d'obriers, per a regular el treball en les obres que directament emprengui i en aquelles en les quals hi tingui intervenció.

Art. 19. L'Oficina de col·locació procurarà facilitar treball als obrers parats en la població de la seva residència o en una localitat pròxima; i, si és possible, en una feina igual o semblant a la corresponent al seu ofici.

L'obrer parat al qual l'Oficina de col·locació li ofereixi treball i no l'accepti, perdrà el lloc que tenia en l'ordre de relació a les ofertes de treball. També el perdran tots aquells que, per qualsevol altre motiu, refusin el treball que els sigui ofert o l'abandonin sense justa causa.

INGRESSOS I RECURSOS

Art. 20. Els ingressos i recursos propis de l'Institut, destinats a obres públiques i actuacions complementàries fetes al seu càrrec, estaran constituïts per les quantitats que, amb aquest objecte, aportarà la Generalitat de Catalunya, les aportacions o subvencions d'altres corporacions, organismes i entitats, els aprofitaments, taxes o arbitris que se li puguin concedir, i aquells altres ingressos de caràcter voluntari o de procedència vària.

Art. 21. L'aportació directa de la Generalitat, consisteix en el lliurament a l'Institut, durant el terme de deu anys, de la quantitat d'1 milió de pessetes anyals. Per a atendre a aquesta obligació en el present exercici, i per excepció, s'aprova un suplement de crèdit extraordinari al capítol IX, article 5.º, partida 1034 del Pressupost ordinari de Despeses vigent, per la quantitat de 800,000 pessetes, la qual serà coberta amb l'augment equivalent de la consignació del capítol VIII, partida 83 del Pressupost d'Ingressos corresponent al producte de l'emissió del Deute, en quantia necessària per a cobrir les consignacions de despeses amb càrrec a cabals d'emprèstit. Quant a les nou anualitats restants, seran incloses les partides corresponents, amb càrrec a cabals ordinaris en els respectius Pressupostos.

L'Institut queda facultat per a concertar a base de l'aportació de la Generalitat, les operacions de crèdits que estimi convenients, així com per a poder cancellar-les, quan compti amb una base estable de recursos propis.

Art. 22. En el cas de què l'Estat intensifiqui

l'acció contra l'atur forçós i porti als seus Presupostos esdevenidors quantitats que hi siguin destinades, la Generalitat cedirà a l'Institut els recursos que, amb càrrec a aquests serveis, puguin correspondre a Catalunya de les quantitats consignades en els esmentats Pressupostos.

Art. 23. Formaran part també dels ingressos de l'Institut, les aportacions o subvencions que pugui rebre de les altres corporacions públiques, entitats o organismes, sigui per a contribuir d'una manera general a la seva obra o com a contribució convinguda per a intensificar-la en una població o comarca, o una determinada branca d'activitat econòmica.

Art. 24. L'Institut, una vegada constituït, estudiarà aquells recursos que pot obtenir en forma d'aprofitaments, drets, taxes, arbitris o impostos que se li puguin cedir. Sense perjudicar l'estudi ni la solució a què arribi, es consideren especialment edients al fi proposat, el producte d'aprofitaments, l'exclusiva dels quals se li reservi, i aquelles imposicions més directament relacionades amb la represa de l'activitat econòmica deguda a la intensificació del treball.

Art. 25. Els ingressos ordinaris de l'Institut, degut a aprofitaments, drets o arbitris, constituïran els recursos de la seva actuació normal, i com que la seva vigència està condicionada a la duració de l'Institut, no podran servir de base a cap operació de crèdit. Podran utilitzar-se en canvi, si es creu convenient, per a cancel·lar totalment o parcial, les operacions de crèdit que hagin pogut realitzar-se a base de l'aportació anual de la Generalitat.

Art. 26. En el cas de què l'Institut projectés la realització d'un pla d'una importància efectiva i d'una influència demostrada en el desenvolupament econòmic de Catalunya, la creació del qual requerís cabals superiors als que podria obtenir amb els seus recursos propis i ingressos ordinaris, podrà demanar a la Generalitat la deguda autorització per a concertar sota el seu patronatge i en les formes i condicions que es determini, una operació de crèdit el producte del qual es destini precisament i exclusiva a la realització dels plans o obres projectades.

Art. 27. Les operacions de crèdit previstes a base de les aportacions consignades anualment per la Generalitat i la seva possible cancellació, podrà fer-les l'Institut per la seva pròpia decisió i sense necessitar especial autorització.

Quant fa referència a la cessió d'aprofitaments, drets o arbitris que l'Institut demani que se li cedeixin, haurà d'ésser el Parlament de Catalunya o les corporacions o organismes afectats, si algun d'ells els correspongués, els que aprovin la proposta. També en el cas esmentat en l'article anterior, la decisió correspondrà al Parlament de Catalunya, sense l'aprovació del qual no serà tampoc vàlida cap altra exacció o operació de crèdit, no prevista en la present Llei.

Art. 28. L'Institut contra l'Atur Forçós tindrà personalitat jurídica per a posseir béns de la seva propietat, salvant el que disposa l'article 9.º, referent a les propietats de les obres executades, i per a administrar lliurement els seus béns i cabals. Queda facultat per a rebre tota classe de

béns en concepte de donacions o deixes, i per a organitzar formes de contribució voluntària. En cas de dissolució de l'Institut els béns o cabals que posseeixi passaran a integrar el patrimoni de la Generalitat.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA

Art. 29. El Conseller de Treball i Obres Públiques, dictarà les disposicions oportunes per a la ràpida aplicació de la present Llei.

Una vegada constituït l'Institut contra l'Atur Forçós, dictarà el seu Reglament interior, així com també les reglamentacions que regulin la seva actuació, en els diferents ordres d'activitat que fixa la present Llei, els quals hauran d'ésser sotmesos al Consell de la Generalitat per a la seva aprovació i implantació.

Barcelona, 7 d'abril del 1933. — El Conseller Delegat, Carles Pi i Sunyer. — El Conseller de Treball i Obres Públiques, Francesc X. Casals».

(El senyor Conseller de Treball i Obres Públiques torna al banc del Govern.)

El Sr. PRESIDENT: El Projecte passarà a dictamen de la Comissió corresponent.

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Treball i Obres Públiques.

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques: Senyors Diputats: Tenint en compte la importància del Projecte, em permeto demanar al Parlament que acordi que passi a la Comissió i acordi també la urgència de la discussió una vegada hagi dictaminat la Comissió.

El Sr. PRESIDENT: ¿Ho acorda així la Cambra?

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Voldríem precisar si ja es pren l'acord d'urgència o si aquest acord es prendrà després d'haver dictaminat la Comissió.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller Delegat.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: En la forma que ho indicava el senyor Conseller de Treball i Obres Públiques i tal com en altra ocasió ja s'havia indicat aquí, el fet de dir que el Govern, en presentar el Projecte, demanava que passés a la Comissió i després es demanaria la urgència, vol dir que desitjava que la Comissió dictaminés amb tota la rapidesa possible.

El Sr. PRESIDENT: Així, resta aclarit i entès.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei relatiu a les autoritzacions sol·licitades per l'Ajuntament de Barcelona

El Sr. PRESIDENT: Discussió dels vots particulars a l'article 2.º Doni's compte del primer vot particular.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Per a preguntar al senyor President si abans d'entrar als vots particulars, que són nombrosos perquè es tracta d'una matèria complexa, no hem de dir dues paraules sobre el conjunt o sobre la totalitat de l'articulat, començant potser per unes explicacions de la Comissió sobre les variacions introduïdes en el dictamen en quant a l'articulat es refereix.

El Sr. PRESIDENT: La Presidència ha posat a discussió l'article 2.ª, i com que cap senyor Diputat ha demanat la paraula, s'han posat a discussió els vots particulars presentats.

El Sr. FARRERES I DURAN: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Farreres i Duran.

El Sr. FARRERES I DURAN: Senyors Diputats: Potser caldria, com deia el senyor Vidal i Guardiola, que la Comissió justificués el per què s'han fet modificacions al dictamen primitiu proposant la supressió dels apartats c, i i l. En breus paraules intentaré dir a la Cambra el per què d'aquesta nova redacció. En primer lloc, el dictamen aquest, que ja vingué per majoria, portava en si mateix, la primera vegada, les reserves fetes pel President de la Comissió, de què calia estudiar alguns dels seus aspectes, particularment aquells que afectaven a la riquesa agrícola de Catalunya, així com a altres aspectes de la nostra riquesa, en els quals, naturalment, ara no he de referir-me, perquè hi haurà ocasió de fer-ho en tractar dels vots particulars formulats per les VV. SS. Però he d'aclarir que una cosa són els recàrrecs que afecten la riquesa de la ciutat de Barcelona i altra els que afecten tot Catalunya. Però en tractar de les modificacions introduïdes el 5 d'abril per la majoria de la Comissió, caldrà almenys explicar que aquests tres apartats es refereixen, el primer, a allò que podríem dir-ne modificació de l'impost de lloguers pel que afecta a les despeses més modestes, magatzems, etcètera; l'altre afecta especialment a la producció vitícola de Catalunya, i el tercer, a la cervesa. Pel que fa referència al primer, penso que no cal molta argumentació. Bastarà dir tan sols que si en el primer moment la Comissió portava el dictamen amb reserves, era perquè ja entenia que amb tot i que calia donar facilitats a l'Ajuntament de Barcelona, estudiant naturalment les gradacions de l'impost, ja que com vaig dir l'altre dia, creïem que és un deure nostre ajudar tot el possible els organismes de Catalunya i a l'Ajuntament de Barcelona entre ells.

El que afecta a les cases de despeses, magatzems, etcètera, haureu vist que una vegada fet un estudi detallat per la Comissió, afecta especialment a les cases de poc preu, afecta a aquelles que podríem dir que són habitades per estaments que menys es guanyen la vida a casa nostra. També ha estat estudiat amb tota cura i sense pensar amb popularitats ni impopularitats, perquè nosaltres som dels que avantposem el bé públic a tota mena d'apreciacions.

En un estudi detingut, vàrem veure que, tot i representant un ajut de poc volum per a l'Ajuntament de Barcelona, queia damunt dels estaments més humils de la ciutat (*despeses, per exemple*), o sobre riquesa que es movia en una altra era més àmplia (magatzems, la fàbrica dels quals és fora de Catalunya.)

Nosaltres, amb tot el respecte per aquestes coses

socials, buscarem la manera de no gravar-la amb impostos que puguin ofegar-la.

Pel que afecta als impostos directes i indirectes, ja va veure la Comissió les reserves que formulàvem tots nosaltres, i vosaltres també, certament.

La riquesa vitícola de Catalunya, una de les més importants, sortia per la primera redacció del primer Projecte, com si diguéssim, ferida, i per això es modificà el primer dictamen establint la gradació i suprimint després l'impost. Vol dir això que l'estudi ha estat fet a consciència sobre aquestes qüestions i retent-nos a l'evidència. Hem canviat de parer, la qual cosa no és pas una modificació de principis, sinó l'afirmació de voler fer les coses ben fetes. Nosaltres no podem desconèixer la importància que té per a l'Ajuntament de Barcelona aquest impost, però tampoc els perjudicis que podia ocasionar a la viticultura de Catalunya que, lligada a la general d'Espanya, es troba afectada pels contingents exteriors, per la depressió dels preus que ve sofrint la viticultura, afectada també per la sobreproducció.

Vàrem veure que la ciutat de Barcelona consumia 90 milions d'hectolitres de vi i el que representava això en matèria d'ingressos, constituint un ingrés considerable per a l'Ajuntament, però que gravava el vi amb un impost de 10 cèntims per litre. L'any passat o sigui el preu oscil·lava entre 16 i 22 pesetes per hectolitre, o sigui un tant per cent considerable, que oscil·la entre el 45 i el 62 per 100 sobre el preu base del producte; i, naturalment, que havíem de pensar-ho molt abans d'imposar un nou augment. Ben estudiada la qüestió, hem vist que realment era el moment, potser pitjor d'anar a un recàrrec que en definitiva anés a parar directament sobre l'Agricultura de Catalunya. I per això nosaltres que havem vist que Catalunya ocupa aquest darrer any la cinquena part de la producció total espanyola i que veiem, mirant les estadístiques de l'any 1931, que Catalunya ocupava la quarta part de la total producció espanyola, havíem de procurar que l'impost fos posat en tot cas en uns moments millors per l'Agricultura de Catalunya i oportuns, en uns moments podríem dir-ne d'eufòria per l'Agricultura catalana, que certament no són el d'ara.

Per això nosaltres hem cregut essencialment necessari la supressió d'aquesta autorització tenint en compte que això no implica cap desautorització per a l'Ajuntament de Barcelona, ja que caldrà arbitrar altres medits perquè el susdit Ajuntament pugui subvenir als seus Pressupostos i resoldre el greu problema que té plantejat. Aquest ha d'ésser el desig de tot el Parlament, procurant que la vida econòmica de l'Ajuntament es normalitzi i sigui un fet la seva anivellació econòmica de manera tal, que per l'esdevenidor pugui marxar al davant dels Ajuntaments de Catalunya, no sols pel nombre dels seus habitants, sinó també pel sanejament de les seves finances, constituint-se en exemple dels altres Ajuntaments catalans.

Quant al tercer extrem, nosaltres vàrem considerar que calia estudiar-lo com tots els altres, sense admetre pressió de ningú ni d'enlloc — no escauria a aquest Parlament ni a cap Parlament —. Jo particularment no he volgut rebre mai en aquest Parlament cap de les Comissions que han vingut a voler-nos parlar d'aquestes qüestions, perquè entenia que es venia a minvar la sobirania, no personal d'a-

quest Diputat, sinó la sobirania conjunta d'aquest Parlament. I estudiant a fons el problema — potser no estudiant-lo prou; jo no em vull creure pas infal·lible — va veure el descens que havia fet el consum de l'ordi a casa nostra, vàrem veure que la producció total de cereals de Catalunya — ben important cada any — va trobar dificultats per la seva col·locació. Ens trobàrem que 1,500 vagons que havien venut La Segarra i Urgell, en 1931 passaven a 1,200 i ara la col·locació en el mercat, només arriba a 800. Això ens va fer pensar que podia ésser certa la indicació de què en sortia perjudicada la riquesa cerealícola de Catalunya.

No fa molt, la Generalitat, precisament, va organitzar un concurs d'ordis especials de malteria a la Segarra i Urgell, precisament perquè la qualitat dels ordis que es dona en aquelles comarques produïa una excel·lent malta. Anàlisi de gent autoritzada va demostrar que eren molt més rics de malteria que molts ordis de Txecoslovàquia i d'alguns de determinats indrets d'Alemanya, per exemple, calia desenrotllar i endegar aquesta riquesa. Ha sigut el pitjor moment per a fer una selecció d'ordis de malteria i assenyalar una major riquesa per aquelles comarques. Les condicions del mercat han fet que l'ordi que aleshores es venia a 40 pessetes ara es ven a 25 pessetes. Però si nosaltres vàrem voler també assenyalar aquesta premisa essencial; que en el moment de crisi de l'Agricultura a Catalunya havíem de cercar per tots els mitjans que a aquesta riquesa agrícola de Catalunya, perjudicada per tots cantons, no li caigués un nou perjudici.

Nosaltres vàrem treure també aquesta partida. Ara bé; jo vull fer una aclaració sobre aquesta partida. Hi ha una esmena presentada, una esmena que ha tornat a fer reflexionar aquesta Comissió novament, una esmena que jo vull declarar que en principi els companys de majoria d'aquesta Comissió ens sentim força inclinats d'acceptar, perquè hi veiem al peu signatures d'elements que poden judicar potser més que el que us parla, més que els altres companys de Comissió, la situació exacta de les comarques cerealícoles de Catalunya. Si realment han vist d'apropr que el factor de la baixa de preu, si han vist d'apropr que el factor del menor consum no havia estat mostrat per cap dels impostos anteriors quan ja estava gravat en 15 cèntims per l'Estat i en 10 per l'Ajuntament, i quan aquests 5 cèntims d'ara no podien perjudicar aquesta riquesa, nosaltres aleshores no tenim cap inconvenient en tornar-ho a estudiar i demanem al Parlament que vulgui restablir novament aquesta autorització.

I sobre això, jo encara vull dir unes paraules. En un altre ambient, en un ambient ben aliè a aquest Parlament i a aquesta Comissió, s'ha parlat en forma que nosaltres esperem que mai s'hi parlarà referint-se a aquest Parlament, sobre determinada maniobra per a evitar aquest impost. Sigui dit, d'una vegada per sempre, que totes les maniobres, de l'ordre que siguin per a evitar una cosa que entengui justa, mai han d'influir en aquesta Comissió ni en aquesta Cambra, que sempre lliurement emetrà el seu judici i emetrà el seu vot.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Senyors Diputats: Amb tot el respecte a l'agilitat mental de la Cambra, jo em trobo en aquest moment que, després d'una discussió sobre la Constitució i després d'haver escoltat la lectura clara d'un Projecte sobre el qual la Comissió encara ha de donar el seu criteri, nosaltres hem de venir a parlar aquí de problemes molt concrets i bastant àrids; hem de posar aquesta agilitat mental dels senyors Diputats a prova, però jo espero que em perdonaran que hi entri perquè el moment és aquest, i, per consegüent, hem de complir amb el nostre deure. Es tracta d'un article que comprèn molts i molts diferents problemes. Per això, a l'objecte de reduir al mínim la molèstia, els tractarem parcialment. I jo vull referir-me a un de sol.

Hem votat ja, la Majoria de la Cambra ha votat, l'article 1.º, que era una de les contribucions, una lamentabilíssima contribució, del Parlament de Catalunya a corregir el dèficit de l'Ajuntament de Barcelona. No he de tornar-hi; ja està votat; però a l'entrar a discutir les autoritzacions per a nous impostos, arbitris o recàrrecs, jo he de recordar els termes en què el Govern va presentar aquest Projecte al Parlament. El Govern deia, en el preàmbul del Projecte de Llei, que no podia negar-se a facilitar l'adopció de les mesures que l'Ajuntament de Barcelona creia necessari prendre per l'enfortiment i el sanejament de les seves finances. Més avall deia: «El Consell Executiu, creient que les mesures que ha acordat l'Ajuntament contribuiran a enfortir i sanejar el crèdit del Municipi, etc.» De manera que la finalitat essencial d'aquest Projecte era sanejar les finances municipals. I jo afirmo, senyors Diputats, que aquest Projecte, encara que s'aprovi íntegrament, que jo no ho espero, aquest Projecte no pot sanejar les finances municipals. I si és una mesura de caràcter parcial, tindrà tots els inconvenients de les gravacions tributàries i cap dels avantatges d'un sanejament de les finances. Nosaltres hem afirmat aquí — i encara no hem tingut la satisfacció d'ésser refutats — que el Pressupost municipal tal com el va aprovar l'Ajuntament, tenia un dèficit mínim de 5.000.000 de pesetes per inflació d'una sèrie de partides de despeses, a les quals vaig referir-me en el discurs de la totalitat, i per la inflació d'una sèrie de partides d'entrades, a les quals he de referir-me ara.

En les entrades ordinàries de l'Ajuntament que no vénen afectades per cap autorització i que discutim aquí, però que formen part del conjunt, n'hi ha algunes inflades extraordinàriament, com, per exemple, les entrades de Cementiris, que tenen un augment injustificat — no parlo de l'augment justificat per l'elevació de tarifes — d'almenys 1.000.000 de pessetes; hi ha una inflació de més de 2.000.000 de pessetes en el càlcul del rendiment de les participacions de l'Ajuntament de Barcelona en els ingressos de l'Estat. Aquestes són les dues xifres més importants; però hi ha també — i és molt curiós — un augment de 370.000 pessetes en els ingressos per matrícules d'escoles en l'any en què se'ns havia dit que s'anava a posar el règim de matrícula gratuïta. Es

calcula — això és un xic irònic — es calcula recaptar 500,000 pessetes per entrades en el Parc de Montjuïc, quan generalment no es paga res per a entrar. Això ho cito només com exemple i detall. En conjunt, les entrades calculades que no es podran recaptar de cap manera, passen de 5.500,000 pessetes. Aquest dèficit ja el tenim nosaltres augmentat per les variacions que la Comissió ha introduït en el dictamen. Jo no faré la crítica de cada un dels ingressos perquè en parlarà després el company Tallada i perquè hauré de discutir-ho en referir-nos a cada una de les lletres d'aquesta autorització. Però jo he d'advertir que la supressió de l'ingrés relatiu als líquids representa un mínim de 700,000 pessetes, prop d'1.000,000 de pèrdua per l'Ajuntament de Barcelona; la reducció, millor dit la supressió de l'impost d'inquilinat als magatzems, a les cases de dormir, etc., aquesta supressió representa més de 500,000 pessetes, de manera que tenim que la Comissió del Parlament composta en la seva totalitat de partidaris de l'autonomia municipal i composta en la seva majoria de partidaris que parlen sempre de l'autonomia municipal inclús quan la conculquen, aquesta Comissió, ella, que jo sàpiga, sense parlar amb l'Ajuntament, perquè si hagués estat la Comissió que hagués parlat amb l'Ajuntament nosaltres hi hauríem estat convidats i no hi hem estat convidats, aquesta Comissió ja proposa augmentar el dèficit de l'Ajuntament de Barcelona en un mínim d'1.200,000 pessetes. De manera, que tenint 5.500,000 de dèficit mínim inicial, l'absència del qual no m'ha demostrat ningú, més 1.200,000 pessetes, estem prop dels 7.000,000 de dèficit. Si sumem la possibilitat, m'atreveixo a dir la probabilitat — no diré per a no molestar a l'amic Conseller Delegat que la seguretat — de què una protesta dels tenedors de títols del Deute municipal ens portin a l'anul·lació d'aquesta partida de 9.500,000 pessetes, ens trobarem amb un dèficit inicial de 16.000,000 de pessetes. Però perquè no se'm digui que vull abusar de les xifres grosses, deixo aquests 9.500,000 pessetes, i dic que a un dèficit mínim de 7 milions de pessetes no s'hi val a afegir-hi noves contribucions, perquè llavors no es tracta amb aquestes noves contribucions d'arrenjar, de sanear, d'ordenar les finances de l'Ajuntament de Barcelona. Aquesta facilitat mereixeria un sacrifici, ja hem dit que nosaltres estem d'acord en ajudar que aquest sacrifici es faci, però abans d'imposar-se als contribuents de Barcelona aquesta mena de sacrifici, l'Ajuntament n'hauria de fer d'altres; però no en tornaré a parlar perquè això ja es va discutir. Podria ésser un cas que hi hagués un moment que no hi hagués altra sortida que imposar als contribuents un augment de contribució, però un augment que no fos estèril, que no es llancés aquest enorme esforç que representen els tributs que anem a discutir. I per això, perquè nosaltres creiem que no s'ha de llançar aquest sacrifici en el pou sense fons de l'Ajuntament de Barcelona, creiem que abans d'entrar en el detall, abans de començar a aprovar una per una les autoritzacions, el Parlament ha d'acceptar la nostra proposta en el sentit de declarar que no ha arribat el moment d'entrar en l'estudi d'aquest

detall i que deuen rebutjar-se totes les autoritzacions d'ingressos.

El Sr. FARRERES I DURAN: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Farreres i Duran.

El Sr. FARRERES I DURAN: He de començar per dir al meu estimat amic senyor Vidal i Guardiola que l'agilitat mental de què parla va referint-se al nostre Parlament en començar les seves paraules, és ben poca cosa si la comparem amb l'agilitat mental de la V. S. per a poder tan breument involucrar quatre o cinc qüestions per a arribar a una conclusió que resulta tan heterogènia, perquè no és una sola conclusió, sinó que és una suma de diverses conclusions que vénen de coses distintes. Per tant, resultaria ben difícil que jo pogués seguir-lo en l'excursió ràpida que ha fet la V. S. a una colla d'extrems per arribar a conclusions, si unes estranyes en si, les altres encara més.

També ha entrat la V. S. en consideracions en les quals deia que no volia entrar mai, si tal partida és això, si tal partida és allò, si tal és d'ingressos, si tal no ho és...

Jo no l'he de seguir per aquest camí, perquè no és el que ens pertany a nosaltres. Se'ns ha dit des d'aquests bancs que el nostre lloc no és el de discutir el Pressupost de l'Ajuntament de Barcelona.

Jo podria aclarir moltes coses, jo podria dir-li, per exemple, que no partim de la base de la V. S. respecte a les escoles municipals gratuïtes; certament, no vull discutir el Pressupost, vull discutir aquesta qüestió al marge del Pressupost, jo l'enfoco des d'un punt de vista moral que té molta més importància. No pretendreu que vinguin les classes més adinerades, que vegin que en aquestes escoles s'hi dona una ensenyança bona i vulguin que els seus fills vagin a matrícula gratuïta.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: No he dit això.

El Sr. FARRERES I DURAN: Cal fer una distinció. Caldrà que l'escala de matrícules que existeixi, segons la categoria de cédula, segons la posició econòmica de cada una de les famílies, sigui augmentada a proporció de cada u, i que, per tant, ens trobarem en el cas concret que si nosaltres veiem que realment podem aconseguir uns ingressos reforçant les matrícules de les classes adinerades, és precisament perquè nosaltres volem arribar al cas de què no sigui cap ironia el dir que anàvem a entrar a l'escola gratuïta. Sí; escola gratuïta pels que realment la necessiten, i a cercar que les classes adinerades que no ajuden a l'obra cultural de Catalunya, si no ajuden voluntàriament hi hagin d'ajudar forçosament a través d'aquestes matrícules elevades. Però no vull entrar en aquest terreny encara que la V. S. hagi deixat anar aquella broma una mica macabra de què amb l'augment dels drets d'enterrament dels cementiris, semblava que l'Ajuntament volgués augmentar les defuncions dels ciutadans de Barcelona.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Sí, sí; ho afirmo.

El Sr. FARRERES I DURAN: Però la V. S. no aconseguirà amb aquesta broma macabra fer entrar la Cambra en aquest terreny. Per altra banda, vull dir a la V. S. que en el resum del seu discurs no ha demostrat pas aquest dèficit inicial de 5 milions de pessetes, sinó que s'ha limitat a fer unes afirma-

cions sobre determinades partides. En el terreny d'afirmacions hipotètiques podria contestar a la V. S. amb altres afirmacions que deixarien les coses tan fosques com les heu posat abans. Amb unes afirmacions per la vostra banda i unes per la nostra banda, no n'hi ha prou.

No es tracta de veure qui juga millor a habilitats, sinó a anar a aprovar aquelles autoritzacions que resolguin la situació anòmala de l'Ajuntament de Barcelona.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: S'ha modificat el dictamen; ha vingut el dictamen modificat corresponent a un article, no a un títol; no hi ha discussió de totalitat d'articles, per tant, discutim el vot particular. Sense que la Presidència vulgui privar que es facin unes suggerències, uns arguments a l'article; prego, per tant, a la V. S. que sigui concís.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Senyor President, jo sempre a les ordres de la Presidència, i si m'he pres la petita llibertat d'estendre'm un xic, ha estat perquè es tracta d'un article llarg amb una sèrie de lletres que no diré que exhauereixen l'alfabet, però quasibé. De manera que hi ha al costat dels problemes concrets que després haurem de plantejar, problemes genèrics, però obeint gustos a la Presidència, contestaré al senyor Farreres amb ben poques paraules. Jo m'havia limitat a una tesi: el sacrifici que en el conjunt representen aquests nous impostos, arbitris i recàrrecs pels ciutadans de Barcelona, serien justificables si a més d'haver-se complert totes les condicions de caràcter general en relació a les despeses, que ja varem demostrar l'altre dia que no s'havien complert, a més d'això, si almenys imposant aquest conjunt de sacrificis als ciutadans, el Pressupost de l'Ajuntament de Barcelona s'anivellés. Doncs bé; jo afirmo que el Pressupost de Barcelona amb el conjunt d'aquests ingressos no s'anivella.

El Sr. FARRERES I DURAN: Permeteu que afirmi el contrari, i ja li ampliaré en la rectificació.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Jo crec que he estat en el to carinyós que ell sempre usa i en el mateix to jo li recullo, jo he estat retat pel senyor Farreres.

El Sr. FARRERES I DURAN: Ni retat ni ratat.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Retat, amb e muda. Jo accepto les paraules del senyor Farreres, i si jo m'havia callat una pila de detalls era exclusivament no per desafecte ni per desatenció al senyor Farreres, que ja sap que em mereix totes les consideracions, sinó per deferència a la Cambra, per no entrar en massa detalls.

Però si jo em trobo aquí que he de sentir-me sota el pes de l'afirmació del senyor Farreres de que jo no he demostrat que el Pressupost no està nivellat; jo, senyor President, en aquest article o en l'article que sigui, jo necessitaré avui o el dimarts o quan sigui tot el temps necessari, i tingui la seguretat el senyor Farreres i Duran de que jo portaré al convenciment de tota la Cambra, i això serà per a mi una gran satisfacció, però, sobretot, el convenciment del senyor Farreres el que serà per a mi encara una més gran satisfacció, portaré el seu convenciment aquesta tesi meva de que el Pressupost de l'Ajuntament de Bar-

celona no està nivellat. I ara jo li posaré un exemple: s'ha parlat de les matrícules d'escoles. Jo no havia dit de cap manera que en determinades circumstàncies no estigui plenament justificat — no he entrat en tot això — el que les famílies que poden paguin les matrícules quan els seus nois van a les escoles, a canvi de què els nois que no puguin tinguin ensenyament gratuït. Jo no recordo haver dit el contrari. Jo dic que després de comparar els tipus de matrícula que regien a l'Ajuntament de Barcelona l'any 32 amb els tipus de matrícula que han de regir per a l'any 1933 i de veure la recaptació obtinguda per l'Ajuntament de Barcelona per matrícules, jo em trobava en què la partida es multiplicava, no recordo si és per 4 o per 5. I jo dic, on és aquest miracle? ¿D'on surt una multiplicació per 5, si les tarifes en realitat són les mateixes?

El Sr. FARRERES I DURAN: Em permeteu? Dels augments de grups escolars i dels augments de matrícules perquè de cinc mil alumnes ara en són més de vint mil, i aquesta gradació va pujant cada dia més.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Aquesta gradació afecta en gran part als que no paguen. Però nosaltres afirmem el mateix en relació amb ingressos de major importància. Jo he dit que la partida de participació de l'Ajuntament a les entrades de l'Estat estava inflada en 2 milions i mig de pessetes. Es podria perdonar, senyor Farreres, una petita inflació de 100 o 150,000 i fins 250,000 pessetes en la partida d'escoles, com aquelles cèlebres 500,000 pessetes de les entrades de Montjuïc, que ja veurem al cap de l'any en quantes pessetes queden reduïdes. Es podria perdonar tot això, però en una cosa que és matemàtica, com és la recaptació procedent de l'Estat, el recàrrec sobre l'industrial, el 20 per 100 sobre la urbana i la industrial, que és una cosa en la qual no intervé l'Ajuntament, que prou feina té en mirar que li donin tot i a temps, en una partida com aquesta on no hi ha reforma tributària, augment de quotes, perquè l'Estat aquest any no fa res; 2.500,000 pessetes d'augment de recaptació l'any 1933 sobre el 1932, això sí que francament jo no m'ho explico ni s'ho explica ningú. Amb les dades de la Intervenció de l'Ajuntament podrà vostè acabar de veure-ho.

Però anem als cementiris...

El Sr. FARRERES: Quedem-nos ací!

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Al cementiri també s'hi pot anar de visita i entornar-se'n. Si nosaltres ens fixem amb la consignació que l'Ajuntament de Barcelona ha aprovat aquest any, ens trobem amb què ha pujat l'estimació de l'augment de les tarifes d'enterrament, de venda de nínxols, etc., ultra 1 milió de pessetes que si no el paguen els vius, els morts tinguen la seguretat que no els pagaran.

De manera, senyor Farreres, que jo m'he limitat a una tesi, i jo adreçava ja en el moment oportú de la discussió de totalitat al senyor Conseller Delegat, aquesta pregunta, sense voler intervenir en les qüestions interiors de l'Ajuntament de Barcelona: ¿Es que el Govern ha pres les garanties necessàries per a assegurar-se de què la nivellació que l'Ajuntament de Barcelona dir-

que ha fet, és real? ¿Es que teniu l'absoluta seguretat, com afirmeu — perquè veniu a afirmar-ho en el preàmbul del Projecte de Llei — que si s'aprova la totalitat de les autoritzacions aquest Pressupost quedarà nivellat?

I ara ve el final. El senyor Farreres, que cau dintre d'aquella categoria dels autonomistes que parlen sempre d'autonomia inclús quan la conclouen, el senyor Farreres, que m'ha contestat a la pregunta de com conjumina el respecte a l'autonomia municipal en dir que les càrregues noves sobre la indústria i el comerç — en les quals jo aquí no entro en la crítica per a no confondre les qüestions — aquestes queden perquè li sembla bé a la Comissió de Finances del Parlament, però les de les cases de dormir, el xampany, etcètera, aquestes no queden perquè a la Comissió de Finances, no de l'Ajuntament, sinó del Parlament, li sembla que no han de quedar. Això és autonomia municipal i respecte parlamentari a l'autonomia municipal.

El Sr. CASANOVES: L'autonomia municipal de Catalunya exigeix aquest respecte.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Aquesta és la meua teoria, però no la vostra.

El Sr. FARRERES I DURAN: Em permet una aclaració?

El Sr. PRESIDENT: Quan el senyor Vidal i Guardiola hagi acabat, començarà la discussió del vot particular, i aleshores si parla el senyor Farreres podrà dir tot el que vulgui contestant al senyor Vidal i Guardiola, però hem de començar la discussió del vot particular. No es pot fer d'altra forma.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Es que es tracta d'un article de molta més transcendència que una llei, doncs val 20 milions de pessetes.

El Sr. PRESIDENT: Té molta raó, però el que s'està fent és repetir els arguments a través d'un gran procés oratori i jo agrairia al senyor Vidal i Guardiola que es concretés en la seva intervenció.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Acabo dient al senyor Farreres que malhauradament no ha destruït les meves afirmacions. Nosaltres anem a entrar en un Pressupost evidentment desnivellat en el seu origen, i que la Comissió de Finances ha augmentat encara aquest desnivell i llavors tot el que nosaltres donem a l'Ajuntament de Barcelona d'autoritzacions no serveix per a sanejar les finances, sinó que és llençar-ho en el pou del dèficit que no té fons i l'any que ve, si som aquí, nosaltres haurem de donar noves autoritzacions, no per a sanejar les finances, sinó per a llençar-les al mateix pou.

El Sr. FARRERES I DURAN: Tindré el gust de contestar al senyor Vidal i Guardiola un altra dia, quan la Presidència m'ho permeti.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller Delegat.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: El senyor Vidal i Guardiola ha fet una pregunta concreta a aquest Conseller de Finances i jo he de dir-li que quan hagin estat votades aquestes autoritzacions i es vegi per tant el volum d'aquestes auto-

ritzacions votades, el Conseller de Finances en nom del Govern farà les manifestacions que calguin sobre la interpretació que ell dóna a aquesta votació del Parlament en relació a l'assumpte de l'Ajuntament de Barcelona. De manera que no cregui el senyor Vidal i Guardiola que sigui desatenció que no li contesti ara, com no cregui tampoc — i li vull fer ara aquest advertiment — que sigui desatenció el fet de que algunes vegades si hem d'intervenir en aquests assumptes en el llarg dels diferents articles, fem breus les nostres intervencions. Jo tinc el convenciment, ho vaig dir l'altra dia, que hauria de recordar moltes vegades als senyors de la Lliga Catalana que no complien, tal com ha dit el meu amic i company senyor Farreres, aquell principi del qual partia el senyor Vidal i Guardiola en la seva primera intervenció, de que no era aquest el lloc de discutir el Pressupost de l'Ajuntament de Barcelona. No prengui, doncs, com a desatenció el fet de que jo segueixi per aquest camí que no entri en la discussió del Pressupost i faci únicament i exclusiva aquelles alegacions, aquelles demostracions o aquelles indicacions que jo cregui que són conduents a cada un dels assumptes que es vagin debatent.

El Sr. PRESIDENT: Doni's compte del vot particular sobre la totalitat de l'article. (Es llegeix.)

El Sr. TALLADA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Tallada.

El Sr. TALLADA: Senyors Diputats: En la defensa d'aquest vot particular jo he de fer algunes consideracions amb referència als ingressos que es proposen aprovar o concedir en el Projecte de Llei que tenim avui damunt la taula, i en fer aquestes consideracions jo procuraré no caure en la reconvençió que ens ha fet diverses vegades el senyor Pi i Sunyer d'entrar a discutir el Pressupost de l'Ajuntament de Barcelona, sinó que em limitaré a consideracions de caràcter general sobre aquests ingressos o aquests recàrrecs sobre arbitris ja existents. La discussió de la totalitat crec que ha demostrat a bastament la importància que té el problema que estem discutint aquests dies, que és una importància no purament local, que és una importància que no ve a concedir solament unes certes autoritzacions a un Ajuntament, per important que sigui l'Ajuntament de Barcelona, sinó que té repercussions de caràcter general i que pot produir perturbacions en la futura organització econòmica de la Generalitat, i pot produir repercussions en la nostra riquesa, ben perilloses per a l'esdevenidor de Catalunya.

Per exemple, tots els arbitris que recarreguen les societats anònimes, l'augment de tributació industrial, estableixen una diferència de càrrega tributària entre els industrials de Barcelona i els industrials del reste de Catalunya, i el que és més greu, els industrials del reste d'Espanya. Altres arbitris que es proposen en aquest Projecte, vénen a recarregar a comerciants, industrials de la nostra ciutat, en uns moments en els quals estem travessant una crisi ben fonda i ben coneguda de tots. L'impost sobre el producte brut de determinats serveis públics, pot portar

com a conseqüència, o bé un augment de tarifes en alguns d'ells, no en tots, ja me'n faig càrrec, o bé una decadència, una minoració de la qualitat dels serveis que presten aquestes companyies de serveis públics.

El senyor Farreres, en contestar al meu amic Vidal, li deia que havia suprimit alguns d'aquests arbitris, tenint en compte que era un moment malíssim, la situació greu que estaven travessant els industrials afectats per aquests arbitris. I jo dic: ¿És que no travessen també un moment greu, difícils, els altres interessos que vénen afectats per la resta d'arbitris que se'ns proposa aprovar? La prova de la importància que té aquest Projecte la tenim en les protestes i en la commoció que ha produït en l'opinió pública. Nosaltres, està clar que no hem de venir aquí a defensar interessos de caràcter particular, sinó més bé els de caràcter col·lectiu, i moltes vegades haurem de dir a aquests interessos de caràcter particular, que s'han de sotmetre, que han d'inclinar el cap davant de l'interès col·lectiu que podria venir amenaçat per ells; però aquesta impressió nostra de no tenir en compte els interessos de caràcter particular, no vol dir que no haguem de considerar-los, perquè al fi i al cap l'interès col·lectiu no diré que sigui una suma d'interessos de caràcter particular, però sí és una resultant d'interessos de caràcter particular i col·lectiu.

Hem de tenir en compte que a Barcelona i aquí a Catalunya, totes les lleis de l'Estat i les lleis socials, i les lleis tributàries en especial, tenen un compliment que no tenen en altres províncies espanyoles. De les lleis de caràcter social ja no vull parlar-me, que no és aquesta l'ocasió, però la major part d'elles no es compleixen en la major part de les províncies espanyoles, amb la força amb què es compleixen a Catalunya. El mateix passa amb les lleis tributàries. Fa pos vaig poder comprovar d'una manera evident que en una província espanyola, indubtablement no de les més industrials, però que té una indústria bastant avançada, no s'havia fet fins fa molt pocs anys una inspecció de la Llei d'Utilitats, de manera que digueu-me com es devia complir aquesta càrrega tributària, els preceptes d'aquesta Llei d'Utilitats, quan no havia anat per allí cap Inspector a vigilar les declaracions dels contribuents. I el mateix passa aquí a Catalunya amb la tributació. Totes les lleis tributàries de l'Estat es compleixen aquí a Catalunya amb una intensitat molt gran, i no solament es compleixen amb una intensitat molt gran, sinó que tenim aquí, principalment referint-nos a Barcelona, una sèrie de tributacions que no pesen sobre altres ciutats espanyoles, inclús ciutats importantíssimes de l'Estat espanyol. Tenim aquí, a més de tots els arbitris que autoritza l'Estatut municipal, elevats en els tipus potser màxims que autoritza aquest Estatut, el recàrrec de la Dècima, els quinze arbitris de l'Exposició Internacional, i ara s'hi vénen a ajuntar tots aquells arbitris, si s'aproven les autoritzacions que l'Ajuntament de Barcelona ha demanat al Parlament.

Tota aquesta càrrega tributària explica moltes coses de la vida econòmica a Barcelona, i entre elles explica en el comerç al detall l'encariment dels productes que venen aquests comerços al de-

tall; i en el comerç al major, explica diferències de tributació i hi ha el perill si s'augmenten amb molta més escala, de l'emigració de la riquesa, no solament de Barcelona cap als pobles del voltant de la nostra ciutat — que això pot tenir una importància extraordinària per l'economia de Barcelona, però que en té molta menys per l'economia catalana, sinó l'emigració de la riquesa en forma comercial i industrial cap a altres regions espanyoles; i això sí que té una importància extraordinària, que nosaltres hem de tenir molta cura en evitar que succeeixi.

Tota aquesta càrrega enorme que sobre els contribuents de Barcelona pesa en virtut dels dèficits constants de l'Ajuntament de Barcelona i de les mesures que s'han hagut de prendre per anar nivellant aquests dèficits, que tan de bo sigui aquesta la darrera vegada que hagi el Parlament de donar autoritzacions a l'Ajuntament de Barcelona per a augmentar els seus arbitris, fa que les corporacions públiques, que l'Ajuntament de Barcelona hagi de tenir un gran respecte als contribuents, hagi d'evitar-los el major mal possible, hagi inclús d'entrar amb contacte amb les corporacions econòmiques que representin aquests interessos per a buscar aquells mitjans més apropiats d'obtenir tots els ingressos necessaris per a la vida econòmica de l'Ajuntament de Barcelona, produint el menor dany possible als seus contribuents. Això ja ho havia fet alguna vegada, l'Ajuntament automàtic, per exemple, havia entrat en relació amb les corporacions econòmiques de Barcelona, i els arbitris, i sobretot la quantitat d'aquests arbitris, havien estat objecte d'un conveni entre els interessos econòmics i l'Ajuntament de Barcelona. Per exemple, jo no us esmentaré més que l'impost que grava el producte net de les societats anònimes. En virtut del Decret del 3 de febrer del 1931, quan es preveia que els arbitris que s'autoritzaven a l'Ajuntament de Barcelona havien de rendir uns catorze milions cinc-cents o sis-cents mil pessetes, s'havia autoritzat que arribés el recàrrec sobre el producte net a un 0'75 per 100. Però, va venir una modificació d'aquest Decret. Vingué un altre Decret, el 24 de març del 1931, i aleshores, preveient que el rendiment dels arbitris aquests havia de quedar reduït a 8 milions i mig de pessetes, mitjançant un conveni amb les corporacions econòmiques — jo vaig tenir el gust d'intervenir-hi per un càrrec que aleshores ocupava — aquest recàrrec de 0'75 per 100 quedà reduït a 0'50 per 100 en virtut d'aquell conveni.

I ara, en virtut de les autoritzacions que ha de donar el Parlament a l'Ajuntament, no respecta aquest conveni. Aquest conveni, està clar, havia de merèixer un respecte moral, no completament legal, tenint autoritat el Parlament per elevar-lo, però, sense cap classe de consideració a aquelles corporacions econòmiques, sense entrar en contacte amb elles s'eleva del 0'19 per 1,000 fins al 0'20 per 1,000 a aquest producte net de les societats anònimes. Els articles D. E. i H. de les autoritzacions que s'estan discutint, són articles que han de tenir una influència gran, sobre l'autorització futura de la nostra Hisenda de la Generalitat, i hem de tenir una gran cura en veure quines autoritzacions cedim, que no vinguin a destorbar el dia de demà, a posar obstacles a la perfecta organització que hagin de tenir les nostres futures finances.

Jo no diré que s'hagin de rebutjar a l'Ajuntament de Barcelona totes aquelles autoritzacions necessàries per a poder-lo treure de la situació anòmala, greu, en què es troba avui dia, però en aquestes autoritzacions hem d'evitar dos perills que se'ns presenten, que són el d'obstaculitzar l'organització de la Hisenda de la Generalitat de Catalunya i evitar totes aquelles repercussions econòmiques que hagin de produir un dany a la nostra economia. Nosaltres, amb aquest vot particular presentat fa ja quinze dies, proposàvem un estudi més acurat del problema; proposàvem una reunió d'una Comissió Mixta, de la Comissió de Finances del Parlament i de l'Ajuntament de Barcelona, per procurar evitar tots aquests inconvenients greus que nosaltres veiem en el Projecte. Si ens haguessiu admès el vot particular dintre de la Comissió, amb quinze dies crec que teníem prou temps per a veure si trobàvem altres solucions menys perilloses que les que se'ns proposen en aquest dictamen. No es va fer així i ens veiem obligats en el dia d'avui a defensar un vot particular que podia haver estat evitat amb uns bons resultats fa catorze o quinze dies.

No sé si el Projecte d'Autoritzacions resoldrà o no el problema de l'Ajuntament de Barcelona i si les autoritzacions en ell contingudes vindran a satisfer la diferència que existeix entre els ingressos i les despeses de l'Ajuntament de Barcelona en el Pressupost d'enguany, però el que sí s'ha de tenir en compte en la discussió de l'articulat, és procurar evitar les repercussions de caràcter econòmic que les concessions d'aquest puguin portar a la nostra terra.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Farreres i Duran.

El Sr. FARRERES I DURAN: No podem entrar a discutir amb el senyor Tallada una sèrie de petits detalls que ha esmentat la V. S.

El Sr. TALLADA: No tan petits, no tan petits.

El Sr. FARRERES I DURAN: Sí, són petits en relació a la totalitat... Però retirem la paraula «petits detalls», si voleu, i direm una sèrie de detalls la discussió dels quals pertocarà al debat dels altres vots particulars de les VV. SS.; perquè si ara seguís la tàctica de la V. S. o per millor dir, la tàctica dels senyors Diputats de la Minoria de Lliga Catalana, d'anar a discutir cada un d'aquests vots particulars com si es tractés de discutir la totalitat dels altres, forçosament ocorreria que ens hauríem de repetir amb ocasió de cada vot particular, i resultaria que hauríem d'anar fent variacions sobre el mateix tema. Però creiem que l'essencial en contestar a les VV. SS. és que lògicament ens referim en forma concreta a aquest vot particular, o sigui, a l'ajornament que demanem a la conveniència o no conveniència d'aquest ajornament, i també a la conveniència o no conveniència d'obrir una informació pública. Perquè realment sembla una tàctica amb la que es pretengui despistar aquest Diputat que està en l'ús de la paraula, segurament perquè és el Diputat de la Comissió que menys coneix aquestes qüestions. Sembla com si es vol repetir la tesi dita abans amb ocasió de cada vot particular. En aquest d'ara hi apareixen una sèrie de detalls que les VV. SS. argumenten molt bé, per cert; però hi afegeixen una sèrie de coses que més tard tindrem l'obligació de discutir, perquè és de creure que les VV. SS. tornaran sobre el tema, en els vots corresponents.

Un punt s'ha tractat, que jo vull recollir. Em

refereixo al que s'ha dit respecte els sacrificis que s'hauran de demanar al contribuent. Realment, des del primer dia que es va plantejar aquesta qüestió, es va dir que el moment actual era el moment d'impostos i que no preteníem «camuflar» la realitat, sinó que vàrem declarar que s'anava a augmentar els impostos.

Sí: des del primer dia el senyor Conseller Delegat va dir que s'hauria d'anar a augmentar els impostos per a evitar un mal major, i que entre el dilema d'un augment transitori d'uns impostos determinats i el perill que les finances de l'Ajuntament de Barcelona no poguessin arribar a ésser normalitzades, era molt més preferible el primer. Recordi's que inclús es va dir i va sonar en aquesta Cambra, crec que per boca del senyor Vidal i Guardiola, la paraula «fallida». Sí, es va parlar d'una hipotètica fallida de l'Ajuntament de Barcelona que afectaria i atacaria greument a molts interessos, i en aquestes condicions crec que no ha d'ésser dubtós l'elegir l'accentuament dels impostos.

Ha assenyalat també la V. S. que es feien diferències entre el que afectava a l'agricultura, el comerç i la indústria. No és així, i hem de puntualitzar bé aquests dos conceptes. S'ha de tenir en compte que aquells impostos que hem judicat que eren de caràcter purament agrícola, afecten a la totalitat de la terra catalana, pel seu origen i pel seu desenvolupament; però els impostos que nosaltres mantenim aquí són impostos que afecten només a la ciutat. Per tant, respectem aquesta autonomia municipal de la qual parlava el senyor Vidal i Guardiola l'anterior vegada que hem tingut el gust de sentir-lo, sense que jo pogués recollir les seves afirmacions, perquè la Presidència, molt encertadament, ha endegat la discussió d'aquest debat; per això em permeto pregar ara a la Presidència que em deixi aprofitar aquest moment per a contestar a aquesta part del discurs del senyor Vidal i Guardiola.

Nosaltres, senyor Vidal i Guardiola, som tant o més partidaires de l'autonomia municipal que les VV. SS., però no fem joc amb el nom d'autonomia municipal. Nosaltres, senyor Vidal i Guardiola, entenem que ha de venir molt prompte una Llei municipal i aleshores determinarem ben bé, vosaltres i nosaltres, com han de regir-se els Municipis, però mentrestant, en aquest període d'interinitat, hem d'atendre a reglar els problemes. I aleshores, senyors Diputats, és precís que amb relació a l'Ajuntament de Barcelona, encara que tinguem tot el respecte per a la seva autonomia, no ocorreixi el que es deia dies enrera en parlar-se del que representaria lliurar una lletra en blanc sense llegir-la, sinó que en ús de la sobirania d'aquest Parlament i sense que això representi atac per ningú ni atac per l'esperit d'autonomia municipal, nosaltres tenim l'obligació d'enfocar aquestes coses, evitar que un impost de Barcelona vulneri l'autonomia dels altres Municipis...

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Molt bé. D'acord.

El Sr. FARRERES I DURAN: ...i, per tant, no sostenim una teoria equívoca sobre l'autonomia, sinó la més pura doctrina en ordre a l'autonomia municipal i a la sobirania del Parlament.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Molt bé.

El Sr. FARRERES I DURAN: I per acabar, jo he de dir al senyor Tallada i pregar a tots els senyors Diputats de la Minoria Catalana, que per abreujar aquesta discussió, serà millor, sense que el dir això pretenguem donar cap consell, que discutim en cada un dels vots particulars tan sols allò que la redacció del mateix comporti. No obstant, hem d'agrair al senyor Tallada el fet de què encara que aquest vot particular podia semblar que pel seu text, que per la seva redacció, era una maniobra, que tendia a portar la qüestió al carrer i remoure les passions, hagi tingut la discreció de defensar el vot particular, amb paraules assenyades, molt allunyades de l'esperit de maniobra alludit i limitant-me exclusivament a la defensa del vot particular.

El Sr. PRESIDENT: S'aprova el vot particular?

Els Srs. DIPUTATS de la Minoria de Lliga Catalana: Sí, sí!

Els Srs. DIPUTATS de la Majoria: No, no!

El Sr. PRESIDENT: Haurem de procedir a la votació.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: No cal. Ja sabem que ha d'ésser rebutjat.

El Sr. PRESIDENT: Molt bé. Es rebutja el vot particular, amb els vots a favor dels senyors Diputats de la Minoria de Lliga Catalana.

Es passa a un altre vot particular, que el se-

nyor Secretari tindrà la bondat de llegir. (*Es llegeix.*)

El Sr. PRESIDENT: Es suspèn aquesta discussió.

Substitucions en dues Comissions

La Minoria de Lliga Catalana ha proposat que en la Comissió Permanent de Treball sigui substituït el senyor Valls i Taverner pel senyor Martínez i Domingo; i en la Comissió de Governació, el senyor Sol pel senyor Vallès i Pujals. ¿Ho accepta així la Cambra? (*Assentiment.*) Acceptat.

ORDRE DEL DIA

per a la sessió de dimarts

1. Precs i preguntes.
2. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió relatiu a l'Estatut Interior de Catalunya.
3. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei relatiu a les autoritzacions sol·licitades per l'Ajuntament de Barcelona.
4. Interpellació sobre el problema de l'atur forçós.

(*S'aixeca la sessió a les vuit i disset minuts de la vetlla.*)

